

HONKARAKENNE OYJ

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2019

Passionate about good living.

Sisällysluettelo

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

1.1.–31.12.2019 3

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS) 12

Konsernitase (IFRS) 13

Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS) 14

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista 15

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (IFRS) 16

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 28

MUU INFORMAATIO 50

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS) 60

Emoyhtiön tase (FAS) 60

Emoyhtiön rahoituslaskelma 62

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet 63

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot 64

VOITONJAKOEHDOTUS 73

**TOIMINTAKERTOMUKSEN JA
TILIPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS** 73

TILINTARKASTUSKERTOMUS 74

**SELVITYS HALLINTO-
JA OHJAUSJÄRJESTelmäSTÄ 2019** 76

Hallituksen toimintakertomus

1.1. – 31.12.2019

Honkarakenne-konsernin liikevaihto oli 47,5 miljoonaa euroa (vuonna 2018: 48,9 milj. euroa ja vuonna 2017: 43,4 milj. euroa).

Konsernin liiketulos oli 3,4 miljoonaa euroa; (1,6 milj. euroa; 1,7 milj. euroa), tulos ennen veroja oli 3,2 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa; 1,7 milj. euroa) ja tulos per osake oli 0,40 euroa (0,20 euroa; 0,15 euroa).

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa. Lisäksi hallitus ehdottaa, että sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta jaetaan pääoman palautusta 0,12 euroa osakkeelta.

LIIKETOIMINTAKATSAUS

Vuoden 2019 liikevaihto oli samaa tasoa kuin edellisellä vuonna ja oli 47,5 miljoonaa euroa, liikevaihto laski 3 % vuodesta 2018. Suomessa liikevaihto oli edellisvuoden tasoa ja kotimaan osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 66 prosenttia. Russia & CIS -liiketoiminta-alueella tilanne jatkui hankalana ja liikevaihto oli ennakoitua huonompi, Russia & CIS -liiketoiminta-alueella liikevaihto laski 33 prosenttia verrattuna vuoden takaiseen. Global Markets -liiketoiminta-alueella liikevaihto kehittyi suotuisasti ja oli 9 % parempi kuin edellisellä vuonna.

LIKEVAIHDON JAKAUMA, %	1-12/2019	1-12/2018
Finland	66 %	63 %
Russia & CIS	11 %	16 %
Global Markets	24 %	21 %
Yhteensä	100 %	100 %

LIKEVAIHTO, MILJ. EUROA	1-12/2019	1-12/2018	% MUUTOS
Finland	31,3	31,0	1 %
Russia & CIS	5,1	7,6	-33 %
Global Markets	11,2	10,3	9 %
Yhteensä	47,5	48,9	-3 %

Finland sisältää myös ahiomyynnin ja prosessissa syntyneen sivutuotteiden myynnin kierrätykseen.

Russia & CIS sisältää seuraavat maat: Venäjä, Azerbaidžan, Kazakstan ja muut IVY-maat.

Global Markets sisältää muut kuin edellä mainitut maat.

Finland-liiketoiminta-alueella koko vuoden liikevaihto oli edellisvuoden tasolla, mutta kannattavuus parani.

Liiketoiminta-alueen sisällä julkis- ja toimitilarakentamisen sisältävä projektiliiketoiminta ja rakennuttamispalvelut kehittyivät suotuisasti. Vuoden 2019 aikana kotimaan myyntiverkostoa kasvatettiin ja myynnin toimintamalleja kehitettiin edelleen. Uudistettuja prosesseja otettiin käyttöön sekä tilaus-toimitusketjun että myynnin osalta. Lisäksi asiakaskokemuksen seuranta kehitettiin ja se kytkettiin yhä tiiviimmin johtamiseen. Suomessa kilpailutilanne oli koko vuoden haasteellinen ja kannattavuuden parantamiseen tähtäävää kustannussäästöohjelmaa jatkettiin. Mallistosuunnittelu eteni strategian mukaisesti. Vuoden 2019 aikana työstimme kotimaan omakotitalo- ja vapaa-ajan kampanjamallistoja julkaistavaksi alkuvuonna 2020. Mallistoja kehitettiin systemaattisesti valittujen asiakasprofiilien tarpeiden ja toiveiden mukaisiksi.

Russia & CIS-liiketoiminta-alueella liikevaihto oli ennakoitua huonompi, mutta tilauskanta vuoden lopussa oli parempi kuin vuotta aikaisemmin. Venäjän haastavassa markkina- ja taloustilanteessa Honkarakenne keskittyi projekteihin ja aluerakentamiskohteisiin. Vuonna 2019 lanseerattiin Venäjällä uusi, moderni arkkitehtuuri ja aktivoitiin myyntikampanja edistämään uusien mallien myyntiä. Lisäksi järjestettiin Honka House Day Road Show -kiertue, joka kiersi Venäjällä kolme kaupunkia, Novosibirsk, Kazan ja Perm, sekä pysähtyi myös Kazakstanin Almatyssa. Hongan paikallisen yhteistyökumppanin kanssa toteutetut kylähankkeet voittivat useita palkintoja vuoden aikana.

Global Markets -liiketoiminta-alueella liikevaihto kehittyi suotuisasti. Global Markets -alueella yhtiö jatkoi panostuksia projektimyyniin ja projektimyynnissä saavutettiin onnistumisia. Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana Kiinaan toimitettiin projektikohde ja Japanissa avautui heinäkuussa Asama Prince Hotel -lomakylä, jonne Honkarakenne toimitti kylpylän päärakennuksen ja lomaosakehuiltoita. Japanin tytäryhtiön organisaatiota vahvistettiin vastaamaan paremmin sekä jälleenmyyjien että projektiasiakkaiden tarpeita. Kiinassa Honkarakenne allekirjoitti yhteistyösopimuksen Dujiangyanin kunnan aluehallinnon kanssa. Yhteistyösopimuksen tavoitteena on edistää kulttuurikeskuksen rakentamista yhdessä Dujiangyanin ystävyyskaupungin Ähtärin kanssa. Keski-Euroopan toimintojen uudelleenorganisointi etenee suunnitelman mukaisesti. Jälleenmyyntiverkosto analysoitiin ja tehtiin alueellinen suunnitelma myynnin tehostamiseksi.

TALOUDELLINEN ASEMA JA TULOS SEKÄ KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT

Liiketulos koko vuodelta 2019 oli 3,4 miljoonaa euroa (1,6 milj. euroa) ja tulos ennen veroja oli 3,2 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa). Vuonna 2019 ei ollut merkittäviä oikaisueriä.

Konsernin liiketulokseen vaikutti positiivisesti edellisvuotta parempi kannattavuus Suomessa, Global Markets -alueen liikevaihdon ja kannattavuuden parantuminen, yhtiössä toteutetut tehostamistoimenpiteet ja hyvä kustannusten hallinta.

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT	1-12/2019	1-12/2018	1-12/2017
Liikevaihto, MEUR	47,5	48,9	43,4
Liikevoitto/-tappio, MEUR	3,4	1,6	1,7
Oikaistu liikevoitto/-tappio, MEUR	3,4	1,6	1,5
Voitto/tappio ennen veroja, MEUR	3,2	1,5	1,7
Oikaistu voitto/tappio ennen veroja, MEUR	3,2	1,5	1,6
Henkilöstön määrä keskimäärin	155	147	137
Henkilöstön määrä henkilötyövuosina keskimäärin	139	130	117
Tulos/osake, laimentamaton, euroa	0,40	0,20	0,15
Tulos/osake, laimennettu, euroa	0,40	0,20	0,15
Omavaraisuusaste, %	56	61	51
Oman pääoman tuotto, %	20	12	11
Oma pääoma/osake, euroa	2,14	1,73	1,53
Nettovelkaantumisaste, %	-15	-23	5

Honkarakenne noudattaa raportoinnissaan Euroopan arvopaperiviranomaisen (ESMA) suositusta vaihtoehtoisista tunnusluvuista (APM).

Konsernin tunnusluvut ja niiden laskentakaavat on esitetty liitetietojen kohdassa 33.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA

TUOTANNON INVESTOINNIT

Vuonna 2019 yhtiö panosti voimakkaasti tuotantolinjastonsa uudistamiseen. Investoinneista on kerrottu enemmän kohdassa Investoinnit.

TILAUSKANTA

Konsernin tilauskanta oli joulukuun lopussa 27,6 miljoonaa euroa, joka on 11 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavan ajan tilauskanta 24,8 miljoonaa euroa. Tilauskanta tarkoittaa tilauksia, joiden toimituspäivämäärä on seuraavan 24 kuukauden sisällä. Osassa tilauksia saattaa olla rahoitus- tai rakennuslupaehto.

RAHOITUS JA MAKSUVALMIUS

Vuoden 2019 lopussa Honkarakenteen rahoitusasema oli vahva, konsernin omavaraisuusaste oli 56 % (61 %). Nettovelkaantumisaste (gearing) oli negatiivinen ja oli -15 % (-23 %). Konsernin nettorahoitusvelat olivat -1,9 miljoonaa euroa (-2,3 milj. euroa) eli konsernin likvidit varat ylittivät rahoitusvelat. Likvidien varojen määrä oli 7,1 miljoonaa euroa (4,1 milj. euroa). Tämän lisäksi konsernilla on 4,5 miljoonan euron (4,5 milj. euroa) shekkililimiitti, joka ei ollut käytössä tämän tilikauden lopussa kuten ei ollut edellisen tilikauden lopussakaan.

INVESTOINNIT

Vuonna 2019 yhtiö panosti voimakkaasti tuotantolinjastonsa uudistamiseen ja se näkyi investoinneissa. Toukokuussa Honkarakenne tiedotti investoivansa 5,2 miljoonaa euroa tuotantolinjastonsa uudistamiseen Karstulan tehtaalla. Investointi on osa yhtiön uudistettua strategiaa ja jatkoa jo aikaisemmin päätetyille ja aloitetuille tuotannon kehittämishankkeille. Vuoden 2018 jälkimmäisellä puoliskolla aloitettu investointiohjelma jatkuu vuoteen 2020 asti ja Honkarakenne investoi tänä aikana tuotantonsa kehittämiseen yhteensä 7,3 miljoonaa euroa sisältäen edellä mainitun Karstulan investoinnin. Toteutettavat investoinnit tehostavat tehtaan tuotantoprosesseja ja lisäävät yhtiön kapasiteettia erityisesti kaupunki- ja projektirakentamisessa. Investointiohjelmalla pyritään vaikuttamaan Honkarakenteen kilpailukykyyn niin Suomessa kuin viennissäkin. Investoinneilla on lisäksi positiivinen vaikutus sekä ympäristöön että työturvallisuuteen. Uusitun linjaston arvioidaan olevan tehokkaassa tuotantokäytössä syksyllä 2020. Toukokuussa päätettyyn investointiin on saatu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tukea Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 - Suomen rakennerahasto -ohjelmasta.

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2019 olivat 3,2 miljoonaa euroa (1,1 milj. euroa). Suurimmat investoinnit kohdistuivat tuotantoon ja lisäksi yhtiö kehitti useita toiminnan tehostamiseen tähtääviä järjestelmiä. Osa järjestelmistä otettiin käyttöön vuonna 2019 ja osan oletetaan olevan käytössä vuoden 2020 aikana.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Tutkimus- ja kehitystoiminta kohdistui pääosin julkisrakentamisen kohteiden teknisten ratkaisujen kehittämiseen sekä Honka Frame -tuotteen edelleen kehittämiseen.

Konsernin tutkimus- ja kehitysmenot olivat tammi-joulukuussa 0,5 % liikevaihdosta (0,5 %). Konserni ei ole tilikaudella aktivoinut kehitysmenoja.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Honkarakenteen tuotteiden kysyntään vaikuttaa merkittävästi yleinen talouden kehitys, valuuttakurssit ja kuluttajien luottamus omaan talouteensa sekä toimialan kilpailu. Mikäli kysyntä putoaa voimakkaasti, niin sillä voi olla merkittäviä vaikutuksia yhtiön tuloskehitykseen.

Teollisuusliiton tammikuussa 2020 aloittama työtaistelu pysäytti työt yhtiön Karstulan tehtaalla. Lakko aiheuttaa väistyksiä ja siirtymiä yhtiön toimituksiin keväaseen saakka. Lakolla voi olla negatiivista vaikutusta yhtiön ensimmäisen puolen vuoden ja koko vuoden tulokseen.

Koronaviruksen leviäminen voi aiheuttaa epävarmuutta markkinoilla ja sillä voi olla vaikutusta Honkarakenteen liiketoimintaan.

Venäjä on yksi Honkarakenteen merkittävä liiketoiminta-alue. Ukrainan tilanteeseen liittyvät pakotteet ja yleinen taloudellinen tilanne Venäjällä aiheuttaa epävakautta Venäjän markkinoilla. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia myös Honkarakenteen liiketoimintaan.

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy 0,2 miljoonan euron suuruinen erä, joka liittyy käyttämättömiin verotuksellisiin tappioihin. Honkarakenteen näkemyksen mukaan laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään käyttäen arvioitua verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin. Mikäli pitkän aikavälin tulos ei kehity odotetun mukaisesti on mahdollista, että verosaamisia ei ehditä hyödyntämään ajallaan ja niistä on tehtävä arvonalennus.

Honkarakenteen maksukyvyyn ylläpitäminen edellyttää hyvää kassavirtaa. Honkarakenteella on lyhytaikaista käyttöpääomatarvetta varten käytössä 4,5 miljoonan euron pankkitililimiitti. Limiitti ei ollut käytössä tilinpäätöshetkellä 31.12.2019. Tililimiittituotot kirjataan konsernin pitkäaikaisiin velkoihin, koska niihin ei kohdistu lyhytaikaista takaisin maksuvelvoitetta.

Honkarakenteella on yksi merkittävä jälleenmyyjä, jonka kautta muodostuu merkittävä osuus konsernin liikevaihdosta ja tuloksesta.

Taseessa olevien erien arvostus perustuu johdon tämän hetken arvioihin. Mikäli näihin arvioihin tulee muutoksia, saattaa sillä olla vaikutusta yhtiön tulokseen.

YMPÄRISTÖ

Ekologisuus, pitkäikäisyys ja energiatehokkuus ovat hirsitalorakentamisen vahvuuksia. Uusiutuva puu on rakennusmateriaalina ekologisesti kestävä valinta. Puu sitoo kasvaessaan hiilidioksidia, joka varastoituu massiivipuutalon seinisiin vuosisadoiksi. Samalla uusi metsä kasvaa aurinkoenergialla sitoen lisää hiilidioksidia, mikä hidastaa ilmastonmuutosta. Vastuullisille kuluttajille puun valinta talon materiaaliksi on itsestään selvä tapa ottaa huomioon tulevat sukupolvet.

Honkarakenteen ympäristön huomioiminen perustuu kestävän puuraaka-aineen tarkkaan hyödyntämiseen, energian säästöön sekä jätteiden lajitteluun, kierrätykseen ja hyötykäyttöön. Honkarakenne on toimintapolitiikassaan sitoutunut puun alkuperäseurannan kautta (PEFC) kestäväan metsätalouteen, eikä puuta osteta suojeleuhjelmiin kuuluvilta alueilta.

Uudet tiukentuneet energiamääräykset vaativat myös uusia hirsituotteita, joita on kehitetty ja kehitetään edelleen tuotekehityksessä. Tehtaan toiminnoissa pyritään monin tavoin ympäristön kannalta parhaaseen lopputulokseen. Investoinnit tutkimukseen ja tuotekehitykseen mahdollistavat uusien ympäristöystävällisten tuotantotekniikoiden käyttöönoton. ETA-hyväksyntä ja sen myötä CE-merkintäoikeus ovat osa Honkarakenteen laadukkaan ja ympäristöystävällisen toiminnan varmistusta.

Ympäristönäkökohdat toteutuvat Honkarakenteella tehokkaana tuotannollisena toimintana. Raaka-aineiden tarkka hyödyntäminen, energian säästö, sivutuotteiden hyödyntäminen ja jätteiden kierrätys hyötykäyttöön ovat osa vastuullista ympäristötoimintaa. Honkarakenne hyödyntää tuotannosta kertyviä vajaalaatuisia sahatavaroita pakkauksissaan ja puiset kierrätettävät pakkausmateriaalit leimataan EU-standardin mukaisesti. Osa katkaisuhakasta, kakkoslaadusta ja jätetuotavaraa käytetään haketettuna energian tuotantoon. Honkarakenteen kutterilastut toimitetaan edelleen hyödynnettäväksi kuivikepuruksi maatalouden tarpeisiin ja tuotannossa syntyvistä ylijäävistä hirrenpätistä jalostetaan lastuvillaa.

Honkarakenne lajittelee ja esikäsittelee pakkausmuovikalvot ja muovipohjaiset sidontavanteet. Kierrätysmateriaalit toimitetaan jatkojalostettaviksi. Muut jätteet lajitellaan tehtailla lajikkeittain ja toimitetaan kierrätykseen tai jälkivarastointiin. Jätteiden kuljetuksista on tehty sopimukset alueellisten jätehuoltoyhtiöiden kanssa.

Osakkuusyhtiö Puulaakson Energia Oy tuottaa kaiken Karstulan tehtaan kuivaamoissa tarvittavan lämpöenergian. Se toimittaa lämpöenergiaa myös Karstulan kunnan lämpöverkostoon. Energialaitos käyttää polttoaineenaan Karstulan tehtaan sivutuotteita: kuorta, purua ja kuivahaketta. Honkarakenteen omistusosuus yhtiöstä on 26 %.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden päättyessä 158 henkilöä (147; 138) ja vuoden 2019 keskimääräinen henkilöstömäärä oli 155 henkilöä (147; 137). Henkilötyövuosina mitattuna konsernissa oli vuoden aikana yhteensä 139 henkilöä (130; 117).

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden päättyessä 151 henkilöä (140; 130) ja vuoden aikana keskimäärin 149 henkilöä (140; 129).

Honkarakenne Oyj:n henkilöstöstä 80 % (80 %) toimi Karstulan tehtaalla ja 20 % (20 %) Tuusulassa. Toimihenkilöiden ja työnjohton osuus emoyhtiön henkilöstöstä oli 54 % (52 %). Naisten osuus emoyhtiön henkilöstöstä oli 19 % (17 %). Vuoden 2019 lopussa osa-aikaisia työntekijöitä oli 3 % (2 %). Määräaikaisten osuus oli 2 % (3 %).

Konserni maksoi palkkoja ja palkkioita yhteensä 8,3 miljoonaa euroa tilikaudella 2019. Edellisenä vuonna palkkasumma oli 7,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2017 se oli 6,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2019 yhtiö kävi alalle tyypillisiin kausivaihteluihin varautuakseen yhteistoimintaneuvotteluita, joiden perusteella yhtiö sopi, että työntekijät siirtyvät tekemään lyhennettyä työviikkoa ja että toimihenkilöitä ja ylempiä toimihenkilöitä voidaan lomauttaa maksimissaan yhteensä 90 päivää.

Honkarakenne kehittää henkilöstönsä osaamista erityisesti työkierron ja erilaisten kehitysprojektien avulla, jolloin henkilöstö saa paremman kokonaiskuvan yhtiön toiminnasta ja kukin ymmärtää paremmin oman työnsä vaikutuksen yhtiön eri toimintoihin.

Yhtiöllä on johtamisjärjestelmä, jolle on myönnetty ISO-9001 ja ISO-14001 -sertifikaatit.

HALLITUS JA YHTIÖN JOHTO

Honkarakenne Oyj:n hallitukseen ovat tilikautena 2019 kuuluneet Arimo Ristola, puheenjohtaja, Timo Kohtamäki, Helena Ruponen, Kari Saarelainen ja Kyösti Saarimäki.

Tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Elina Laitinen, KHT.

Joulukuussa 2019 yhtiö vahvisti johtoryhmäänsä ja nimitti markkinointijohtaja Sanna Huovisen johtoryhmän jäseneksi. Honkarakenteen johtoryhmän muodostavat: toimitusjohtaja Marko Saarelainen, talousjohtaja Leena Aalto, tuotantojohtaja Jari Fröberg, markkinointijohtaja Sanna Huovinen ja Suomen ja Ruotsin liiketoimintajohtaja Jari Noppa.

KONSERNIRAKENNE

Honkarakenne-konsernin emoyhtiö on Honkarakenne Oyj ja sen kotipaikka on Karstula. Yhtiön tuotantolaitos ja pääkonttori sijaitsee Karstulassa ja yhtiöllä on asiakaspalvelukeskus ja näyttelyalue Tuusulassa. Lisäksi yhtiöllä on myyntikonttoreita eri puolilla Suomea ja edustusto Pekingissä Kiinassa.

Yhtiön tytäryhtiöt ovat Honka Management Oy, Alajärven Hirsitalot Oy ja Honka-Kodit Oy Suomessa, Honka Japan Inc. Japanissa, Honka Blockhaus GmbH Saksassa ja Honkarakenne S.a.r.l. Ranskassa.

Honkarakenne-konsernin liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt ovat emoyhtiö Honkarakenne Oyj (Suomi), Honka Japan Inc. (Japani), Honka Blockhaus GmbH (Saksa) ja Honkarakenne S.a.r.l. (Ranska) sekä osakkuusyhtiö Puulaakson Energia Oy (25,9 %). Lisäksi konsernitilinpäätös sisältää tytäryhtiöt Honka Management Oy:n, Alajärven Hirsitalot Oy:n ja Honka-Kodit Oy:n sekä osakkuusyhtiönä yhdistellyn Pielishonka Oy (39,3 %).

JOHDON KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Honkarakenteen hallitus päättää vuosittain johdon tulospalkkiosta. Vuonna 2019 johdon tulospalkkio oli kolmiportainen ja sidottu budjetoituun käyttökatteeseen. Tulospalkkio ensimmäisen portaan kohdalla tulospalkkio johtoryhmän jäsenille oli yksi kuukausipalkan suuruinen ylimääräinen eläkemaksu ja lisäksi toimitusjohtajalle 5 000 kappaletta Honkarakenne Oyj:n B-lajin osaketta. Toisen portaan kohdalla tulospalkkio oli ensimmäisen portaan palkkion lisäksi yhden kuukausipalkan suuruinen rahapalkkio ja toimitusjohtajalle lisäksi 5 000 kappaletta Honkarakenne Oyj:n B-lajin osaketta. Kolmannen portaan kohdalla palkkio oli ensimmäisen ja toisen portaan palkkion lisäksi yhden kuukauden palkan suuruinen rahapalkkio ja lisäksi toimitusjohtajalle 5 000 kappaletta Honkarakenne Oyj:n B-lajin osaketta.

Eläkejärjestelmä on maksuperusteinen.

Honkarakenteella ei tällä hetkellä ole voimassa olevaa pitkäaikaista kannustinjärjestelmää johdolle.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa, A-laji ja B-laji, joilla on erilainen oikeus osinkoon ja äänimäärä. B-lajin osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-lajin osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken. B-lajin osake tuottaa yhden (1) äänen ja A-lajin osake tuottaa kaksikymmentä (20) ääntä.

OSAKE- JA ÄÄNIMÄRÄT

	OSAKKEET	ÄÄNIMÄÄRÄ
A-laji	300 096	6 001 920
B-laji	5 911 323	5 911 323
	6 211 419	11 913 243

Honkarakenteen osakepääoma on 9 897 936,00 euroa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

OMAT OSAKKEET

Honkarakenne ei ole hankkinut tilikaudella omia osakkeitaan. Tilikauden lopussa konsernin hallussa on, mukaan lukien Honka Management Oy:n omistamat osakkeet, Honkarakenteen B-lajin osakkeita 364 385 kappaletta hankintahinnaltaan 1 381 750,23 euroa. Osakkeiden osuus yhtiön kaikista osakkeista on 5,87 % ja äänistä 3,05 %. Osakkeiden hankintameno on konsernitilinpäätöksessä kirjattu vähentämään omaa pääomaa.

KAUPANKÄYNTI OSAKKEILLA

Honkarakenteen B-lajin osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n Small Cap -listalla kaupankäyntitunnuksella HONBS. Tilinpäätöspäivän päätöskurssi oli 4,20 euroa. Vuoden ylin kurssi oli 4,28 euroa ja alin kurssi oli 1,98 euroa. Osakekannan markkina-arvo tilikauden päättyessä oli 24,6 miljoonaa euroa (noteeraamattoman A-lajin osakkeen arvona on käytetty B-lajin osakkeen arvoa). Noteeratun B-lajin osakkeiden vaihto oli 5,8 miljoonaa euroa ja vaihdon määrä 2,1 miljoonaa osaketta vuonna 2019.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT		2019	2018	2017
Tulos/osake	euro	0,40	0,20	0,15
Osinko/osake *)	euro	0,00	0,00	0,00
Osinko/tulos, %	%	0,0	0,0	0,0
Efekttiivinen osinkotuotto	%	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma/osake	euro	2,14	1,73	1,53
P/E -luku		10,6	9,9	23,5
OSAKKEEN KURSSIKEHITYS				
Vuoden ylin kurssi	euro	4,28	4,02	3,92
Vuoden alin kurssi	euro	1,98	1,88	1,55
Tilinpäätöspäivän kurssi	euro	4,20	1,99	3,61
Osakekannan markkina-arvo **)	MEUR	24,6	11,6	21,1
Osakkeiden vaihto	vaihdon arvo MEUR	5,8	7,6	10,9
	vaihdon määrä, tuhatta kpl	2 076	2 396	3 762
	% osuus osakkeiden kokonaismäärästä	35,5	41,0	66,3
OSAKKEIDEN OIKAISTU LUKUMÄÄRÄ				
	tilikauden lopussa, tuhatta kpl	5 847	5 847	5 847
	keskimääräinen tilikaudella, tuhatta kpl	5 847	5 847	5 677

*) Hallituksen esitys tilikaudelta 2019

***) A-lajin osakkeen arvona on käytetty B-lajin osakkeen arvoa

OSAKKEENOMISTAJAT

Tilikauden päättyessä yhtiöllä oli yhteensä 3 022 osakkeenomistajaa, joista 8 oli hallintarekisteröityjä. Yhden hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan kautta voidaan hallita usean sijoittajan omistuksia.

Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2019. Osakkeiden lukumäärän mukaan, kpl

	NIMI	A-LAJI	B-LAJI	YHT.
1	AKR-Invest Oy		1 000 000	1 000 000
2	Saarelainen Oy	111 068	497 190	608 258
3	Saarelainen Marko Tapani	25 470	316 483	341 953
4	Honka Management Oy		286 250	286 250
5	Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap		251 457	251 457
6	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma		222 812	222 812
7	Ruuska Pirjo Helena	5 950	92 857	98 807
8	Nieminen Jorma Juhani		85 500	85 500
9	Etola Markus Eeriki		80 000	80 000
10	Honkarakenne Oyj		78 135	78 135
11	Saarelainen Erja Anneli	4 480	60 122	64 602
12	Ristola Arimo Kalervo	20 000	40 100	60 100
13	Mandatum Life Unit-Linked		60 000	60 000
14	Ruponen Sonja Helena		55 150	55 150
15	Koivunen Jussi Tapio		55 000	55 000
16	Nordea Henkivakuutus Suomi Oy Hallintarek.		52 050	52 050
17	Saarelainen Mauri Olavi	10 456	29 377	39 833
18	Savolainen Paul-Petteri		37 807	37 807
19	Saarelainen Paula Sinikka	7 403	28 958	36 361
20	Nordea Bank Abp		36 327	36 327
21	Saarelainen Sirkka Liisa		35 914	35 914
22	Valkila Erkki Ilpo Eerik		35 900	35 900
23	Saarelainen Hanna Miira Maria	6 971	27 939	34 910
24	Meissa-Capital Oy		33 683	33 683
25	Saarelainen Anita Irene	3 252	28 375	31 627
26	Op-Henkivakuutus Oy		29 752	29 752
27	Privatum Oy		29 000	29 000
28	TUGENT OY		28 000	28 000
29	Karhulahti Veikko		27 835	27 835
30	Mattila Mika Ilmari		26 118	26 118

Ulkomaiset ja hallintarekisteröidyt osakkeet 31.12.2019

	OMISTAJIA	OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKE-MÄÄRÄSTÄ	ÄÄNI-MÄÄRÄ	%-OSUUS ÄÄNISTÄ
Ulkomaiset yhteensä	8	6 824	0,11 %	18 224	0,15 %
Hallintarekisteröidyt (ulkom.) yhteensä	3	9 109	0,15 %	9 109	0,08 %
Hallintarekisteröidyt (kotim.) yhteensä	5	41 215	0,66 %	41 215	0,35 %
Yhteensä	16	57 148	0,92 %	68 548	0,58 %
Liikkeeseenlaskettu		6 211 419		11 913 243	

kpl

OSAKEKANNAN JAKAUMA SUURUUSLUOKITTAIN 31.12.2019	OMISTAJIEN LUKUMÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKAISTA	OSAKKEIDEN MÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKEISTA
1- 100	1 088	36,0	52 385	0,8
101- 500	1 062	35,1	288 996	4,7
501- 1 000	391	12,9	317 914	5,1
1 001- 5 000	378	12,5	870 354	14,0
5 001- 10 000	40	1,3	294 483	4,7
10 001 - 50 000	47	1,6	983 772	15,8
50 001 - 100 000	10	0,3	689 344	11,1
100 001 - 500 000	4	0,1	1 102 472	17,7
Yli 500 001	2	0,1	1 608 258	25,9
Yhteensä	3 022	100,0	6 207 978	99,9
Joista hallintarekisteröityjä	8	0,3	50 324	0,8
Odotusluettelolla			0	0,0
Yhteistilillä			3 441	0,1
Liikkeeseen laskettu määrä			6 211 419	100

Osakekannan jakauma sektoreittain 31.12.2019

	OSAKKAIDEN LUKUMÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKAISTA	OSAKKEIDEN MÄÄRÄ	%-OSUUS OSAKKEISTA
Yritykset	119	3,9	2 373 413	38,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	12	0,4	401 270	6,5
Julkisyhteisöt	1	0,0	222 812	3,6
Kotitaloudet	2 875	95,1	3 187 740	51,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	4	0,1	6 810	0,1
Ulkomaat	11	0,4	15 933	0,3
Kaikki yhteensä	3 022	100,0	6 207 978	99,9
Hallintarekisteröityjä	8	0,3	50 324	0,8
Odotusluettelolla			0	0,0
Yhteistilillä			3 441	0,1
Liikkeeseenlaskettu määrä		100	6 211 419	100

Hallituksen ja toimitusjohtajan osakeomistus 31.12.2019

	A-LAJI	B-LAJI	YHT.	OSUUS OSAKE- KANNASTA	ÄÄNET	OSUUS ÄÄNISTÄ
Hallituksen osakeomistus	25 950	1 121 368	1 147 318	18,47 %	1 640 368	13,77 %
Toimitusjohtajan osakeomistus	25 470	316 483	341 953	5,51 %	825 883	6,93 %
Yhteensä	51 420	1 437 851	1 489 271	23,98 %	2 466 251	20,70 %

Hallituksen osakeomistukseen on laskettu myös Arimo Ristolan määräysvaltayhtiö AKR-Invest Oy:n omistamat Honkarakenne Oy:n osakkeet.

Omistajatiedot perustuvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Kukin hallintarekisteröity osakkeenomistaja on merkitty osakerekisteriin yhtenä osakkeenomistajana. Yhden hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan kautta voidaan hallita usean sijoittajan omistuksia.

LIPUTUSILMOITUKSET

Vuonna 2019 yhtiö vastaanotti seuraavat arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaiset liputusilmoitukset:

CapMan Oy:n omistamien Honkarakenne Oy:n osakkeiden lukumäärä on vähentynyt alle 5 prosenttiin 17.1.2019.

JOHDON LIIKETOIMET

Honkarakenteen johdon yhtiön arvopapereita koskevat liiketoimet katsauskauden ajalta on julkaistu pörsstitiedotteina, ja ne ovat luettavissa Honkarakenteen verkkosivuilla.

HALLITUKSEN VALTUUDET

Yhtiön hallituksella on valtuudet hankkia omia B-osakkeita enintään 400 000 kappaletta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka kuitenkin enintään 30.6.2020 saakka.

Yhtiön hallituksella on valtuudet päättää maksullisesta tai maksuttomasta osakeannista ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä seuraavien ehtojen:

- Valtuutuksen nojalla hallitus voi antaa uusia osakkeita ja/tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia vanhoja B-osakkeita enintään yhteensä 1 500 000 kappaletta sisältäen myös ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla.
- Osakeanti voidaan tehdä myös yhtiölle itselleen lain säätämässä rajoissa.
- Valtuutus oikeuttaa poikkeamaan osakkeenomistajien etuoikeudesta merkitä uusia osakkeita (suunnattu osakeanti) laissa määrätyn edellytyksin.
- Valtuutusta voidaan käyttää yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyiden toteuttamiseksi, investointien rahoittamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamista tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.
- Valtuutus käsittää oikeuden päättää siitä, miten merkintähinta merkitään yhtiön taseeseen. Merkintähinta voidaan maksaa paitsi rahalla myös kokonaan tai osittain muulla omaisuudella (apporttiomaisuus) tai käyttämällä merkitsijällä olevaa saatavaa merkintähinnan kuittaamiseen. Hallituksella on oikeus päättää muista osakeantiin

ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä seikoista.

- Valtuus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 saakka.

LUNASTUSLAUSEKE

Jos A-sarjan osake muun saannon kuin perinnön, testamentin tai avio-oikeuden nojalla siirtyy muulle kuin yhtiön osakkaalle, on siirrosta ilmoitettava kirjallisesti hallitukselle. Hallituksella on 30 päivän kuluessa saatuaan siirrosta ilmoituksen oikeus lunastaa A-sarjan osakkeet yhtiölle osakkeen kirjanpito-arvosta viime tilinpäätöksen mukaan käyttämällä vararahastoa tai muita yli osakepääoman säästyneitä varoja. Ellei A-sarjan osakkeita lunasteta yhtiölle, antakoon hallitus sitten heti näistä seikoista tiedon yhtiön A-sarjan osakkeita omistaville osakkaalle. A-sarjan osakkeen omistajilla on lunastusoikeus edellä sanotusta hinnasta 30 päivän kuluessa yllä mainitusta ilmoituksesta lukien. Jos useampia lunastajia ilmaantuu, jaetaan lunastettavat A-sarjan osakkeet heidän kesken sen mukaan kuin he omistavat ennestään A-sarjan osakkeita yhtiössä tai, siltä osin kuin tämä ei käy päinsä, arvalla. Yhtiön B-sarjan osakkeet eivät ole lunastusoikeuden alaisia vaan ovat vapaasti luovutettavissa.

OSAKASSOPIMUS

Saarelainen Oy ja eräät Honkarakenne Oyj:n Saarelaisen sukuun kuuluvat henkilöosakkaat ovat solmineet muutetun osakassopimuksen 17.2.2009. Aiempi osakassopimus oli tehty 21.4.1990. Sopimuksen osapuolet ovat sopineet, että henkilöosakkaat pyrkivät yksimieliseen äänivaltansa käyttämiseen yhtiön yhtiökokouksissa. Jollei yksimielisyyteen päästä, henkilöosakkaat äänestävät sen kannan puolesta, jota Saarelainen Oy kannattaa. Valittaessa Honkarakenne Oyj:n hallitukseen Saarelaisen suvun edustajia, valinta tehdään sopimuksen mukaan henkilöosakkaiden yksimielisellä päätöksellä. Ellei yksimielisyyteen päästä, päättää suvun edustajista Saarelainen Oyj:n yhtiökokous kokouksessa annettujen äänten enemmistöllä.

Osakassopimuksen mukaan henkilöosakkaat sitoutuvat olemaan myymättä tai luovuttamatta omistamiaan Honkarakenne Oyj:n A-osakkeita kenellekään muulle kuin sopimuksen allekirjoittaneelle henkilöosakkaalle tai Saarelainen Oy:lle, tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta, ilman että myytäväksi tai

luovutettaviksi aiottu osakkeet tarjotaan ensin etuosto-oikeudella Saarelainen Oy:lle tai tämän määräämälle.

Sopimuksen piirissä on Saarelainen Oy:n lisäksi Saarelainen Sinikka, Saarelainen Reino kuolinpesä, Saarelainen Erja, Saarelainen Mauri, Ruuska Pirjo, Saarelainen Anita, Saarelainen Kari, Saarelainen Paula, Ruponen Helena, Saarelainen Jukka, Saarelainen Sari ja Saarelainen Jari. Sopimuksen piiriin kuuluvien tahojen, mukaan luettuna heidän alaikäisten lasten yhteenlaskettu omistus on 186 930 kpl A-osaketta ja 810 413 kpl B-osaketta. Omistussuus kaikista osakkeista on 16,06 % ja osuus kaikista äänistä 38,18 %.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiri koostuu tytäryhtiöistä ja osakkuusyrittäjästä sekä yhtiön johdosta ja heidän vaikutusvaltauyhtiöistään sekä Saarelaisen osakassopimuksen piiriin kuuluvista henkilöistä ja heidän määräysvaltauyhtiöistään. Lähipiiriin kuuluva johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja yhtiön johtoryhmästä. Tavaroiden ja palveluiden hinnoittelu lähipiiriin kuuluvien kanssa perustuu markkinaehtoiseen hinnoitteluun.

Tilikauden aikana on tehty tavanomaisia liiketoimia lähipiiriin kuuluvien kanssa seuraavasti: lähipiirille on myyty 0,2 miljoonalla eurolla (0,2 milj. euroa) ja lähipiiriltä on ostettu 0,5 miljoonalla eurolla (0,4 milj. euroa) tavaroita ja palveluita. Tilinpäätös sisältää lähipiiriin kuuluville velkaa 0,0 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa) ja saatavia lähipiiriin kuuluvilta 0,0 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa). Lähipiiriin kuuluvista ei ole kirjattu luottotappioita vuonna 2019 tai vuonna 2018.

Emoyhtiö Honkarakenne Oyj on vuosina 2010 ja 2011 myöntänyt Honka Management Oy:lle yhteensä 0,9 miljoonan euron pitkäaikaisen lainan. Tästä lainasta tehtiin vuonna 2018 emoyhtiössä arvonalennuskirjaus 0,3 miljoonaa euroa, mutta alaskirjaus peruttiin vuonna 2019. Alaskirjauksella tai sen peruutuksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

HALLINTO

Vuonna 2019 Honkarakenne Oyj noudatti hallinnonissaan osakeyhtiölakia sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden

hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2015 (voimaan 1.1.2016). Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 1.1 -31.12.2019 (Corporate Governance Statement) annetaan tästä hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä ja se on esitetty hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen jälkeen.

TULOSOHJEISTUS VUODELLE 2020

Honkarakenteen näkemyksen mukaan vuonna 2020 liikevaihto ja tulos ennen veroja ovat edellisvuoden tasolla.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ei merkittäviä tapahtumia.

HALLITUKSEN ESITYS TULOKSEN KÄYTÖSTÄ

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 2,1 miljoonaa euroa. Tilikauden voitto emoyhtiössä on 3,5 miljoonaa euroa.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa. Lisäksi hallitus ehdottaa, että sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta jaetaan pääoman palautusta 0,12 euroa osakkeelta.

VUODEN 2020 VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Honkarakenne Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään perjantaina 24.4.2020 klo 14.00 Tuusulassa.

Tuusulassa 26. helmikuuta 2020

HALLITUS

Tämä toimintakertomus sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä yhtiön johdon tiedossa oleviin oletuksiin sekä sen tämänhetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Vaikka johto usko, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi.

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

TEUR	LIITETIETO	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	1, 2	47 549	48 864
Liiketoiminnan muut tuotot	3	380	281
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-184	-627
Valmistus omaan käyttöön		4	120
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö		-30 030	-32 300
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	-8 276	-7 583
Poistot	6	-1 844	-1 238
Arvonlennukset	6	0	-61
Liiketoiminnan muut kulut	7	-4 215	-5 840
Liikevoitto / -tappio		3 384	1 617
Rahoitustuotot	8	118	144
Rahoituskulut	8	-296	-360
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		5	89
Voitto / tappio ennen veroja		3 210	1 491
Tuloverot	9	-889	-315
Tilikauden voitto / tappio		2 321	1 176
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT:			
Muuntoerot		63	-91
Tilikauden laaja tulos yhteensä		2 384	1 085
TILIKAUDEN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyhtiön omistajille		2 321	1 176
Määräysvallattomille omistajille		0	0
		2 321	1 176
LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyhtiön omistajille		2 384	1 085
Määräysvallattomille omistajille		0	0
		2 384	1 086
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta / tappiosta laskettu osakekohtainen tulos:	10		
laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)		0,40	0,20
laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)		0,40	0,20

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa A-laji ja B-laji, joilla on erilainen oikeus osinkoon. B-lajin osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-lajin osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken.

Konsernitase (IFRS)

VARAT

TEUR	LIITETIETO	31.12.2019	31.12.2018
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	11 642	8 098
Liikearvo	12	72	72
Muut aineettomat hyödykkeet	12	312	206
Osuudet osakkuusyhtiöissä	13	286	281
Muut rahoitusvarat	14	0	0
Saamiset	15, 25	77	75
Laskennalliset verosaamiset	16	1 577	2 047
		13 967	10 780
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	17	4 442	4 602
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	2 452	2 132
Rahavarat	19	7 053	4 115
		13 947	10 849
VARAT YHTEENSÄ		27 914	21 629

OMA PÄÄOMA JA VELAT

TEUR	LIITETIETO	31.12.2019	31.12.2018
EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	20	9 898	9 898
Ylikurssirahasto	20	520	520
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	20	8 034	8 034
Omat osakkeet	20	-1 382	-1 382
Muuntoerot	20	164	102
Kertyneet voittovarot		-4 696	-7 046
		12 539	10 126
Määräysvallattomien osuus		0	5
Oma pääoma yhteensä		12 539	10 131
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	16	65	61
Varaukset	22	225	231
Rahoitusvelat	21, 25	4 383	1 344
		4 673	1 636
LYHYTAIKAISET VELAT			
Ostovelat ja muut velat	23	9 622	8 994
Tilikauden verotettavan tuloon perustuvat verovelat	23	113	252
Varaukset	22	150	164
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	21	816	451
		10 702	9 862
Velat yhteensä		15 375	11 498
Oma pääoma ja velat yhteensä		27 914	21 629

Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)

TEUR	LIITETIETO	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT			
Tilikauden voitto / tappio		2 321	1 176
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	28	1 743	1 221
Rahoitustuotot ja -kulut	8	179	215
Muut oikaisut		-4	5
Verot	9	889	315
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		-303	445
Vaihto-omaisuuden muutos		160	675
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		619	152
Maksetut korot		-143	-164
Saadut korot		24	19
Osingot		13	0
Muut rahoituskulut		-31	-60
Muut rahoitustuotot		84	106
Maksetut verot		-568	-297
Liiketoiminnan nettorahavirta		4 983	3 808
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-3 078	-917
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-160	-182
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		132	52
Investointien nettorahavirta		-3 106	-1 047

TEUR	LIITETIETO	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT			
Pitkäaikaisten lainojen nostot	21	2 000	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	21	-450	-1 783
Määräysvallattomien osuuden hankinta		-12	0
Vuokravelkojen maksut	21	-428	-8
Rahoituksen nettorahavirta		1 110	-1 791
Rahavarojen muutos		2 987	971
Valuuttakurssimuutosten vaikutus rahavaroihin		-49	
Rahavarat tilikauden alussa	19	4 115	3 144
Rahavarat tilikauden lopussa	19	7 053	4 115

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

TEUR	LIITETIETO	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys- vallattomien osuus	Oma pääoma yhteensä
		OSAKE- PÄÄOMA	YLIKURSSI- RAHASTO	SIJOITETUN VAPAAN PÄÄ- OMAN RAHASTO	OMAT OSAKKEET	MUUNTOEROT	KERTYNEET VOITTO- VARAT	YHTEENSÄ		
Oma pääoma 1.1.2018		9 898	520	8 034	-1 382	5	-8 123	8 953	4	8 957
LAAJA TULOS										
Tilikauden tulos							1 176	1 176	0	1 176
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT										
Muuntoero						97		97		97
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	97	1 176	1 272	0	1 273
LIIKETOIMET OMISTAJAN KANSSA										
Uusien standardien käyttöönotto							-99	-99		-99
Liiketoimet omistajan kanssa yhteensä		0	0	0	0	0	-99	-99	0	-99
Oma pääoma 31.12.2018		9 898	520	8 034	-1 382	102	-7 046	10 126	5	10 131
Oma pääoma 1.1.2019										
		9 898	520	8 034	-1 382	102	-7 046	10 126	5	10 131
LAAJA TULOS										
Tilikauden tulos							2 321	2 321		2 321
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT										
Muuntoero						63		63		63
Vähemmistöosuuden lunastus							5	5	-5	0
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	0	0	63	2 326	2 389	-5	2 384
LIIKETOIMET OMISTAJAN KANSSA										
Osakepalkkioiden vaikutus							24	24		24
Liiketoimet omistajan kanssa yhteensä		0	0	0	0	0	24	24	0	24
Oma pääoma 31.12.2019		9 898	520	8 034	-1 382	164	-4 696	12 539	0	12 539

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet (IFRS)

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Honkarakenne-konserni valmistaa ja myy hirsi- ja massiivipuupalopaketteja sekä niiden suunnittelu- ja rakentamispalveluita. Konsernin emoyhtiö on Honkarakenne Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Karstula ja sen rekisteröity osoite on Hongantie 41, 43500 Karstula. Honkarakenne Oyj on julkinen osakeyhtiö ja Honkarakenne Oyj:n B-lajin osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oyj:n Small Cap -listalla kaupankäyntitunnuksella HONBS.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavilla Internet-osoitteesta www.honka.fi tai Honkarakenne Oyj:n pääkonttorista yllä olevasta osoitteesta. Honkarakenne Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 26.2.2020 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa.

Laadintaperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olevia IAS/IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC- tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaissäännön vaatimusten mukaiset.

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä. Tilinpäätöksessä tiedot esitetään tuhansina euroina pyöristäen yksittäiset luvut ja loppusummat tuhansiksi euroiksi, mistä johtuen yhteenlaskuissa saattaa esiintyä pyöristyseroja.

Tilinpäätöstä laadittaessa johto on joutunut tekemään tulevaisuuteen kohdistuvia arvioita ja oletuksia sekä harkintaan perustuvia päätöksiä tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Nämä arviot ja päätökset voivat vaikuttaa raportointikaudella kirjattavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin sekä esitettyihin ehdollisiin eriin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen kohdistuvat arviot ja oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset arviot ja oletukset osoittautuvat oikeiksi. On mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Honkarakenne Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Emoyhtiöllä on määräysvalta yrityksessä, mikäli sillä on äänimäärästä joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai sillä on muutoin valta määrätä yhtiön liiketoiminnasta tai talouden periaatteista. Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä päivästä lähtien, jona konserni saa niihin määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa. Hankintaan välittömästi liittyvät menot kirjataan kuluksi toteutuessaan.

Liiketoimien yhdistäminen käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike sisältää luovutetut varat, syntyneet velat aiemmille omistajille sekä konsernin liikkeeseen laskemat oman pääoman ehtoiset osuudet, kaikki käypiin arvoihinsa. Liiketoimien yhdistämisestä välittömästi aiheutuneet kulut kirjataan tulosvaikutteisesti, eikä niitä

sisällytetä luovutettuun vastikkeeseen. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistymisessä hankitut varat ja vastataviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevien nettovarojen taseeseen merkityistä määristä.

Mahdollisesti luovutettava ehdollinen vastike kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Myöhemmät muutokset omaisuuseräksi tai velaksi katsottavan ehdollisen vastikkeen käyvässä arvosta kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos ehdollinen vastike on luokiteltu omaksi pääomaksi, sen kirjanpitoarvo ei muutu, ja kun vastike myöhemmin suoritetaan, tätä koskevat kirjaukset tehdään omaan pääomaan.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, realisoitumattomat sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen osingonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä. Tilikauden voiton jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa. Taseessa määräysvallattomien omistajien osuus sisältyy konsernin oman pääoman yhteismäärään.

Osakkuusyhtiöt ovat yhtiöitä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, muttei määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa. Tyypillisesti huomattavan vaikutusvallan katsotaan syntyvän silloin kun konsernilla on 20 prosenttia tai enemmän yrityksen äänivallasta, mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyhtyritykset yhdistellään konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmässä konsernin tuloslaskelmaan sisällytetään konsernin omistusosuutta vastaava osuus osakkuusyhtyritysten tuloksesta. Mikäli konsernin osuus osakkuusyhtyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon ja sen

ylittäviä tappio-osuuksia ei huomioida, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen.

Segmenttiraportointi

Honkarakenteella on kolme maantieteellistä toimintasegmenttiä, jotka on yhdistelty yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi. Maantieteellisesti myynti jakautuu seuraavasti: BA Finland, BA Russia & CIS ja BA Global Markets. Johdon sisäinen raportointi vastaa IFRS-raportointia ja tästä syystä erillisiä täsmäytyksiä ei esitetä.

Arviot

IFRS -periaatteiden mukaisen konsernitilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johtoa tekemään arvioita ja oletuksia sekä yhtiön tilinpäätösperiaatteiden soveltamista koskevia valintoja. Vaikka nämä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen käsitykseen tarkasteluhetkellä, toteutuneet tulokset voivat kuitenkin poiketa arvioiduista.

Merkittävimmät arviot liittyvät:

- asiakassopimuksiin
- laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyyteen
- tuloverojen määrän arviointiin
- vaihto-omaisuuden arvostukseen
- myyntisaatavien arvostukseen ja epävarmojen myyntisaamisten kirjaamiseen
- aineettomien ja aineellisten pitkäaikaisten omaisuserien taloudellisiin käyttöaikoihin ja niiden poistoaikoihin
- aineettomista ja aineellisista pitkäaikaisista omaisuseristä kerrytettävissä olevaan rahamäärän
- liikearvon arvonalennustauksessa käytettyihin arvioihin ja tehtyihin olettamuksiin
- varausten todennäköisyyden ja määrän arviointiin
- ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty laajaan tuloslaskelmaan. Kurssivoitot ja -tappiot esitetään laajan tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien konserniyritysten laajat tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi kauden keskikurssia ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kurseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos esitetään muissa laajan tuloksen erissä.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan laajan tuloksen eriin. Kun tällainen tytäryhtiö myydään, kertynyt muuntoero kirjataan laajaan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Myyntituotot asiakassopimuksista

LIIKEVAIHTO

Liikevaihtona esitetään yhtiön varsinaisen liiketoiminnan asiakassopimuksista saadut myyntituotot välillisillä veroilla ja annetuilla alennuksilla vähennettynä. Asiakkaalta saatavaksi odotettu transaktiohinta arvioidaan myyntikohteena olevan tavaran tai palvelun alkaessa.

MYYTÄVÄT TAVARAT JA PALVELUT

Konserni myy ja valmistaa hirs- ja massiivipuupalopaketteja sekä niiden suunnittelu- ja rakentamispalveluja. Talopakettien ja rakentamiseen liittyvien palveluiden lisäksi konserni myy hirsiaihoita ja tuotantoprosessin yhteydessä syntyneitä sivutuotteita. Nämä Honkarakenteen varsinaiseen toimintaan liittyvät myynnistä saadut tuotot esitetään liikevaihtona. Muiden tavaroiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot esitetään kohdassa liiketoiminnan muut tuotot.

Myyntituottojen tuloutushetki perustuu tavaran tai palvelun määräysvallan siirtymiseen asiakkaalle. Asiakkaan katsotaan saavan määräysvallan, kun asiakas pystyy ohjaamaan tavaran tai palvelun käyttöä ja saamaan siihen liittyvän hyödyn. Honkarakenteella on sekä yhtenä hetkenä että ajan kuluessa tuloutettavia myyntituottoja.

TUOTOT MYYTÄVISTÄ TAVAROISTA

Tuotot talopakettien, hirsiaihojen ja sivutuotteiden myynnistä kirjataan, kun määräysvalta tavaroista siirtyy asiakkaalle. Pääsääntöisesti tuotot talopaketeista, hirsiaihoista ja sivutuotteiden myynnistä kirjataan yhtenä ajankohtana, mutta mikäli toimitus tapahtuu useana ajankohtana, niin tuotot kirjataan toimituksen mukaisesti silloin, kun määräysvalta kustakin toimituserästä siirtyy asiakkaalle.

TUOTOT MYYTÄVISTÄ PALVELUISTA

Tuotot palveluiden myynnistä kirjataan joko yhtenä ajankohtana tai ajan kuluessa riippuen palvelusta, sopimuksen ehdoista ja kestoajasta. Yhtenä ajankohtana kirjataan tuotot sellaisista palveluista sisältävästä asiakassopimuksesta, joissa palvelu on lyhytkestoinen ja jossa määräysvalta siirtyy asiakkaalle tiettyä hetkenä. Ajan kuluessa kirjataan myyntituotot sellaisista asiakassopimuksista, joissa omaisuserä on asiakkaan määräysvallassa samalla kun yhtiö luo tai parantaa sitä. Tällaiset asiakassopimukset voivat sisältää sekä materiaalia että palvelua tai vain palvelua. Aikaisemmin sekä ajallisesti että arvollisesti merkittävimpiä sekä materiaalia että rakentamispalvelua sisältäviä kokonaisuuksia käsiteltiin pitkäaikaishankkeina ja ne osatuloitettiin. Näiden ajallisesti sekä arvollisesti merkittävempien (mm. KVR-urakoiden) asiakassopimusten tuloutusperiaate on pysynyt lähes samana, mutta joissain tapauksissa esim. lisätöiden voidaan katsoa muodostavan päätuotteesta erillisen suoritelvoitteen.

Yhtiö kirjaa ajan kuluessa tuloutettavien asiakassopimusten myyntituotot määrittämällä kunkin sopimuksen täyttämistään. Konserni katsoo täyttämistään kuvaavan koko suoritevelvoitteen täyttymistä eli sopimuksen mukaisen suorituksen määrävallan siirtymistä. Konserni käyttää täyttämistään määrittämiseen panokseen perustuvaa menetelmää, jossa syntyneitä menoja verrataan arvioituihin kokonaismenoihin (cost-based input method, percentage-of-completion method).

Jos täyttämistään määrittäminen ei jossakin tilanteessa ole mahdollista ja menot odotetaan saavan katetuiksi, kirjataan myyntituottoja vain siihen määrään asti kuin on syntyneitä menoja. Mikäli on todennäköistä, että kohteen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaiskustannukset ylittävät hankkeesta saatavan transaktiohinnan, odotettavissa oleva ennakointi tappio kirjataan varauksena kuluksi. Jos sopimuksen laskutus on raportointihetkellä pienempi kuin hankkeen täyttämistään perusteella kirjatut myyntituotot, esitetään erotus sopimukseen perustuvana oikaisuseränä taseen Myyntisaamiset ja muut saamiset -erässä. Jos sopimuksen laskutus on raportointihetkellä suurempi kuin hankkeen täyttämistään perusteella kirjatut myyntituotot, esitetään erotus sopimukseen perustuvana velkana taseen lyhtyaikaisissa veloissa Saadut ennakot -erässä.

Liikevaihdon erittely ja lisätietoja asiakassopimusten perustella kirjatusta tuotoista on esitetty liitetiedossa 2.

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään pitkäaikaisten hyödykkeiden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen liiketoiminnan suoritemyyniin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot sekä sellaiset julkiset avustukset, jotka on saatu korvaukseksi syntyneistä menoista. Korvaukseksi syntyneistä menoista saadut julkiset avustukset tuloutetaan samalla kaudella kuin menot kirjataan kuluksi.

Työsuhde-etuudet

ELÄKKEET

Konsernin eläkejärjestelyt ovat pääsääntöisesti maksupohjaisia järjestelyitä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan, sillä tilikaudella, jota veloitus koskee, eikä konsernilla ole

tämän jälkeen enää kyseiseen vuoteen kohdistuvia muita velvoitteita tai maksuja.

IRTISANOMISTEN YHTEYDESSÄ SUORITETTAVAT ETUUDET

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavalla velvoitteella tarkoitetaan sellaista kuluja, josta yhtiö ei saa vastaavaa työsuoritusta. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan kuluksi, kun konserni on tehnyt päätöksen lopettaa työntekijän työsuhteen. Lisäksi kirjataan kuluksi etuudet, joita konserni on tarjonnut vapaaehtoisten irtisanoutumisten edistämiseksi. Irtisanottavien henkilöiden etuuksiin liittyvät erilaisten säännösten perusteella todennäköisesti syntyvät muut velat on arvioitu tilinpäätöshetkellä ja kirjattu kuluksi ja velaksi.

Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi astui voimaan 1.1.2019. Standardi sisältää periaatteet vuokrasopimusten kirjaamiselle, arvostamiselle, esittämistavalle ja annettaville tilinpäätöstiedoille. Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnot.

Honkarakenne otti IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 soveltaen yksinkertaistettua menettelytapaa standardin käyttöönotossa, jolloin käyttöönoton vaikutus näytetään 1.1.2019 avaaassa taseessa eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja oikaista. Vuokralle antajien kirjanpitoikäsihtely säilyy suurelta osin vanhan IAS 17 -standardin mukaisena eikä standardin käyttöönotolla ole näin ollen vaikutusta niiden vuokrasopimusten käsittelyyn, joissa Honkarakenne toimii vuokralle antajana.

Ennen IFRS 16 -standardin käyttöönottoa vuokrasopimukset luokiteltiin joko rahoitusleasingisopimuksiksi tai operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi. Vuokrasopimus luokiteltiin rahoitusleasingisopimuksiksi, jos omaisuuserän omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt siirtyivät olennaisesti osin vuokralle ottajalle. Rahoitusleasingisopimuksista aiheutuneet vastuut merkittiin velaksi sopimuksen sisäisellä korolla diskontattuna ja vastaava erä merkittiin aineelliseksi käyttöomaisuudeksi. Vastaavasti vuokranmaksut jaettiin rahoituskuluksi ja velan lyhennykseksi. Muista kuin rahoitusleasingisopimuksista aiheutuvat vuokranmaksut kirjattiin aikaisemmillä tilikausilla IAS 17 -standardin mukaisesti laajaan tuloslaskelmaan vuokratululuksi.

IFRS 16 muuttaa erityisesti aikaisemmin muiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltujen sopimusten kirjanpitoikäsihtelyä, sillä standardi edellyttää vuokralle ottajilta lähtökohtaisesti kaikkien vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen. Taseeseen kirjataan sopimuksen alkamisajankohtana käyttöoikeusomaisuuserä ja vuokrasopimusvelka, joiden arvo on määritetty vuokranmaksujen nykyarvoon perustuen. Laajaan tuloslaskelmaan kirjataan vuokratulujen sijaan käyttöoikeusomaisuuserien poistot ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvat korkokulut.

Merkittävä osa Honkarakenteen vuokrasopimuksista on luokiteltu aikaisemmin IAS 17:n mukaisiksi operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi. Operatiivisina vuokrasopimuksina on käsitelty Honkarakenteen vuokraamia toimitiloja, autoja ja toimistolaitteita.

Honkarakenne on kirjannut IFRS 16 -standardin käyttöönoton yhteydessä näistä vuokrasopimuksista velan, joka perustuu 1.1.2019 voimassa olevien vuokrasopimusten jäljellä olevien maksamattomien vuokrien nykyarvoon, joka on diskontattu käyttäen siirtymähetken lisäluoton korkoa. Käyttöoikeusomaisuuseräksi kirjataan määrä, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimusvelka standardin käyttöönottohetkellä, jolloin käyttöönotolla ei ole vaikutusta Honkarakenteen omaan pääomaan. Honkarakenteella ei ole myöskään enakkoon maksettuja tai jaksotettuja vuokramaksuja, jotka vaikuttaisivat siirtymähetken käyttöoikeusomaisuuserän suuruuteen.

Honkarakenteella on toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia erityisesti toimitiloihin liittyen. Toistaiseksi voimassa olevien toimitilasopimusten osalta vuokratuoden pituus perustuu Honkarakenteen johdon arvioon vuokratuoden pituudesta ottaen huomioon muun muassa vuokrasopimuksen päättämiseen liittyvät menot sekä kohdeomaisuuserän tärkeys Honkarakenteen toimintojen kannalta. Siirtymähetkellä johdon arvio vuokratuoden pituudesta suureen osaan toistaiseksi voimassa olevissa toimitilojen vuokrasopimuksissa oli kahdesta neljään vuotta.

Honkarakenne on soveltanut kahta standardin sisältämää kirjaamista koskevaa helpotusta. Honkarakenne ei ole kirjannut käyttöoikeusomaisuuserää ja vuokrasopimusvelkaa niistä vuokrasopimuksista, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta tai, joiden kohteena olevan hyödykkeen arvo on vähäinen. Lisäksi yksinkertaistettuun siirtymämenetelmään liittyen Honkarakenne on käyttänyt käytännön helpotusta, jonka mukaan vuokralle

ottaja ei kirjaa taseeseen käyttöönottohetkestä 12 kuukauden kuluessa päätyviä vuokrasopimuksia, jos niihin ei sisälly osto-optiota. Lisäksi Honkarakenne soveltaa helpotusta, joka mahdollistaa sen, että standardia ei sovelleta aineettomia hyödykkeitä koskeviin vuokrasopimuksiin.

Käyttöönoton seurauksena kirjattiin 1.1.2019 taseen varoihin käyttö-oikeusomaisuuseriin ja vastaavasti velkoihin vuokrasopimusvelaksi 2,1 miljoonaa euroa. Muutoksen seurauksena Honkarakenteen omavaraisuusaste heikkeni 7 prosenttiyksikköä, nettovelkaantumisaste heikkeni 21 prosenttiyksikköä ja sijoitetun pääoman tuotto heikkeni yhden prosenttiyksikön. Tasevaikutuksen lisäksi standardin käyttöönotolla on vaikutusta Honkarakenteen laajaan tuloslaskelmaan. Vuoden 2019 alusta alkaen vuokratulujen sijaan laajaan tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserästä aiheutuva poisto, joka vaikuttaa liikevoittoon ja vuokrasopimusvelasta aiheutuva korkokulu, joka vaikuttaa rahoituseriin. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Honkarakenteen tulokseen, mutta muutoksen johdosta Honkarakenteen liikevoitto paranee ja rahoituskulut kasvavat.

IFRS 16-standardin käyttöönotto muuttaa myös rahavirran esittämistä, sillä aikaisemmin vuokranmaksut sisältyivät kokonaisuudessaan liiketoiminnan rahavirtaan ja standardin käyttöönoton jälkeen liiketoiminnan rahavirrassa esitetään vain vuokrasopimuksiin liittyvät korot. Loppuosa vuokranmaksusta merkitään taseeseen kirjattujen vuokrasopimusten osalta vuokratulon maksuksi, jotka esitetään lainan lyhennyksinä osana rahoituksen kassavirtaa.

Uudet laskentaperiaatteet

VUOKRASOPIMUSVELKA

Honkarakenne arvostaa sopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan niiden vuokrien nykyarvoon, joita ei kyseisenä päivänä ole maksettu. Vuokrasopimusvelan arvoon sisällytettävät vuokrat koostuvat kohdeomaisuuserän käyttöoikeudesta vuokra-aikana suoritettavista maksuista, joita ei sopimuksen alkamisajankohtana ole suoritettu. Maksuihin sisällytetään kiinteät vuokrat vähennettyinä mahdollisilla saatavilla vuokrasopimuksen liittyvillä kannustimilla ja muuttuvat vuokrat, jotka riippuvat indeksistä tai hintatasosta ja jotka alun perin määritetään sopimuksen alkamisajankohdan indeksin tai hintatason perusteella. Sopimuksiin saattaa liittyä myös vuokrasopimuksen päättämisestä aiheutuvia sanktioita. Honkarakenne huomioi

vuokrasopimuksen päättämisestä aiheutuvan maksun osana vuokranmaksuja, jos se on otanut vuokra-ajassa huomioon päättämisoption käyttämisen. Arvonlisäveroa ei sisällytetä vuokrasopimusvelan määrään.

Vuokrat diskontataan vuokrasopimuksen sisäisellä korolla, jos kyseinen korko on helposti määriteltävissä. Mikäli sisäinen korko ei ole helposti määriteltävissä voidaan käyttää lisäluoton korkoa. Lisäluoton korko määritellään standardin mukaan koroksi, jota vuokralle ottaja maksaisi lainatessaan vastaavaksi ajaksi ja vastaavanlaisin vakuuksin varat, jotka tarvittaisiin käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenoa arvoltaan vastaavan omaisuususerän hankkimiseen vastaavanlaisessa taloudellisessa ympäristössä.

Standardin käyttöönottohetkellä Honkarakenteen voimassaoleiden vuokrasopimusten sisäinen korko ei ollut helposti määriteltävissä, joten tulevat vähimmäisvuokrat diskontattiin käyttäen arvioitua lisäluoton korkoa. Yhtiö arvioi lisäluoton koron kerran vuodessa tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä ja soveltaa tätä lisäluoton korkoa seuraavaan tilinpäätökseen asti. Honkarakenne on arvioinut standardin käyttöönottohetken lisäluoton koroksi 2,5 prosenttia.

KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄ

Honkarakenne kirjaa vuokrasopimuksesta aiheutuvan käyttöoikeusomaisuuserän sopimuksen alkamisajankohtana eli päivänä, jolloin vuokralle antaja antaa kohdeomaisuuserän Honkarakenteen käytettäväksi. Honkarakenne arvostaa käyttöomaisuuserän hankintamenoa, josta vähennetään kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot ja jota oikaistaan vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvilla erillä. Alkuperäisen arvostamisen mukaiseen hankintamenoa sisällytetään vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukainen määrä, alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat vähennettynä saaduilla kannustimilla ja sopimuksesta alkuvaiheessa koituneilla välittömillä menoilla. Lisäksi Honkarakenne ottaa huomioon hankintamenoissa mahdolliset kohdeomaisuuserän ennallistamiskulut.

VÄHÄARVOISET KOHDEOMAISUUSERÄT JA LYHYTAIKAISET VUOKRASOPIMUKSET

Honkarakenne ei kirjaa IFRS 16:n mukaisia vähäarvoisia kohdeomaisuuseriä sisältäviä sopimuksia taseeseen, vaan Honkarakenne kirjaa nämä vuokrasopimukset ajan kulumisen perusteella laajaan tuloslaskelmaan vuokratulukuksi.

Honkarakenne ei kirjaa alle 12 kuukauden pituisia eli IFRS 16:n määrittämiä lyhytaikaisia vuokrasopimuksia taseeseen. Honkarakenne kirjaa nämä vuokrasopimukset ajan kulumisen perusteella laajaan tuloslaskelmaan vuokratulukuksi. Honkarakenteen arvioidessa täyttääkö sopimus lyhytaikaisen sopimuksen kriteerit, Honkarakenne arvioi sopimuksen pituuden samalla tavalla kuin muutkin sopimukset, eli huomioiden mahdolliset jatkamis- ja päättämisoptiot ja onko niiden käyttäminen kohtuullisen varmaa. Jos vuokrasopimus sisältää osto-option, Honkarakenne ei käsittele sitä lyhytaikaisena vuokrasopimuksena.

MERKITTÄVÄT OLETUKSET

Vuokralle ottajan on IFRS 16 -standardin mukaan määritettävä vuokra-aika siten, että se on ajanjakso, jona vuokrasopimus ei ole purettavissa ottaen huomioon myös mahdolliset jatko- tai päättämisoptiot, jos niiden käyttäminen on arvioitu kohtuullisen varmaksi. Honkarakenne on arvioinut sopimuskohtaisesti jatko-optioiden huomioimisen osana vuokratulua.

Honkarakenteella on toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia erityisesti toimitiloihin liittyen. Toistaiseksi voimassa olevien toimitilojen osalta vuokratulon pituus perustuu Honkarakenteen johdon arvioon vuokratulon pituudesta. Arviossa otetaan huomioon esimerkiksi sopimuksen voimassaoloaika vuokratuloteeseen tehdyt merkittävät parannustyöt, vuokrasopimuksen päättämiseen liittyvät menot sekä kohdeomaisuuserän tärkeys Honkarakenteen toimintojen kannalta ottaen huomioon kohdeomaisuuserän erityislaatuisuuden, sijaintipaikan ja sopivien vaihtoehtojen saatavuuden. Johto arvioi kohteiden vuokratulon pituutta jatkossa varmistaakseen, että vuokratulot vastaa tarkasteluhetken olosuhteita.

Liikevoitto

Liikevoitto muodostuu liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista tuotoista, joista vähennetään tai lisätään valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, lisätään valmistus omaan käyttöön ja vähennetään aineiden ja tarvikkeiden käyttö, työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Konsernin laajan tuloslaskelman tuloveroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden verotettavan tuloksen perusteella lasketut suoriteperusteiset verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisen verovelan ja -saamisen muutos. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä veroaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan verokantojen perusteella.

Laskennallinen vero lasketaan kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisestä väliaikaisista eroista käyttäen joko tilinpäätöshetkellä voimassa olevaa verokantaa tai myöhemmin voimaantulevaa, mutta tiedossa olevaa vahvistettua verokantaa. Laskennallista verovelkaa ei kirjata, jos kyseessä on alun perin kirjanpitoon kirjattava omaisuuserä tai velka, joka ei ole syntynyt liiketoimintojen yhdistämisestä eikä sen kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohdasta. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Todennäköisyyttä arvioitaessa käytetään arvioitua verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin ja budjetteihin. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Merkittävimmät jaksotuserot syntyvät käyttämättömistä verotuksellisista tappioista, aineellisten hyödykkeiden taloudelliseen käyttöaikaan perustuvien ja verotuksellisten poistojen erotuksesta, rakentamiseen liittyvien hankkeiden tuloutuskäytännöstä, varauksista ja rahoitusleasingjärjestelyistä. Verotuksessa vähennyskelpoiset tappiot on otettu huomioon verosaamisena siinä määrin kuin yhtiö pystyy niitä todennäköisesti hyödyntämään lähivuosina. Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjataan laskennallinen verovelka vain silloin, jos veronmaksun voidaan katsoa toteutuvan ennakoitavissa tulevassa tulevaisuudessa.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, jotka kohdistuvat aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden hankintaan, kirjataan aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi ja avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana.

Julkiset avustukset, jotka on saatu korvaukseksi syntyneistä menoista, tuloutetaan liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kulun vähennyksenä samalla kaudella kuin menot kirjataan kuluksi.

Aineelliset hyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset, koneet ja laitteet muodostavat suurimman osan konsernin aineellisista hyödykkeistä. Ne on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Konsernin itse valmistamien hyödykkeiden hankintamenu sisältää materiaalit, välittömän työn ja muut välittömät menot, jotka johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Jos aineellinen hyödyke koostuu useammasta osasta, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä. Normaali kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä. Merkittävät parannus- tai lisäinvestoinnit kirjataan osaksi omaisuuserään hankintamenua ja poistetaan päähyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusaikana, mikäli on todennäköistä, että investointiin liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa, siitä alkaen kun ne ovat valmiita käytettäväksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut aineellisten hyödykkeiden taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Rakennukset ja rakennelmat 10 – 30 vuotta
- Koneet ja kalusto 3 – 12 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 3 – 10 vuotta

Aineellisten hyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksesta syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti laajaan tuloslaskelmaan. Myyntivoitto tai -tappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan

jäännösarvon erotuksena. Aineellisten hyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin. Mikäli tuotteen myyntihinta ei kata hyödykkeen jäljellä olevaa jäännösarvoa oikaistaan jäännösarvoa tekemällä arvonalennuskirjaus.

Aineettomat hyödykkeet

LIIKEARVO

Liikearvo on määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuna ylittävät hankintun tytäryrityksen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvän arvon hankinta-ajankohdasta. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Arvonalennukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan kuluksi. Luovutettuun yhtiöön tai liiketoimintaan kohdistuvan liikearvon kirjanpitoarvo kohdistetaan osaksi myyntivoittoa tai -tappiota.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISEN MENOT

Tutkimustoiminnan menot kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan, sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Kehittämismenuja, jotka liittyvät uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenuon, kun hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on odotettavissa, että aineettomasta hyödykkeestä kertyy taloudellista hyötyä konsernille. Aineettomien hyödykkeiden hankintamenu muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aineettomat hyödykkeet, joilla on tunnettu tai arvioitu rajallinen taloudellinen vaikutusaika, poistetaan vaikutusaikanaan tasapoistoina kuluksi laajaan tuloslaskelmaan. Poistot aloitetaan, kun hyödyke on valmis käytettäväksi. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain tai tarvittaessa arvonalentumisen varalta. Konsernilla ei

ole tällä hetkellä aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajaton taloudellinen vaikutusaika.

Hankitut tietojärjestelmät ja lisenssit aktivoidaan hankintameno- ja ohjelmien käyttöön saattamisesta aiheutuneiden menojen arvoon. Hankintameno poistetaan tasapoistoina tietojärjestelmien ja lisenssien arvioituna taloudellisenä pitoaikana.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Tietojärjestelmät ja ohjelmistot 3–5 vuotta
- Muut aineettomat oikeudet 5–10 vuotta

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoitetaan taseeseen vain siinä tapauksessa, jos niiden vaikutuksesta yritykselle koituvaa taloudellista hyötyä lisäantyy yli alun perin arvioidun suoritustason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan niiden syntymishetkellä.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Honkarakenne-konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä havaitaan, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo.

Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa diskonttokoroilla, jotka kuvastavat rahan aika-arvoa ja omaisuuserään liittyviä erityisriskejä. Mikäli kerrytettäviä vastaisia rahavirtoja ei kyetä laskemaan yksittäisen omaisuuserän osalta, määritetään kerrytettävissä oleva

rahamäärä sille rahavirtaa tuottavalle yksikölle, johon kyseinen omaisuuserä kuuluu.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi laajaan tuloslaskelmaan ja se kohdistetaan ensin rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettuun liikearvoon ja tämän jälkeen muihin omaisuuseriin tasasuhteisesti. Muista omaisuuseristä kuin liikearvosta kirjatut arvonalentumistappio perutaan, jos olosuhteissa ja arviointiperusteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on kasvanut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin mikä johtaisi kirjanpitoarvoon, joka hyödykkeellä olisi, jos ei olisi kirjattu arvonalentumistappioita. Kerrytettävissä olevan rahamäärän laskeminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintameno- tai sitä alemman nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot. Aineiden ja tarvikkeiden arvon määrittämisessä käytetään pääsääntöisesti FIFO -menetelmää (first in, first out) ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintameno- ja luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi myös osuus valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja yleiskustannuksista. Vaihto-omaisuustonttien kirjanpitoarvoa pienennetään, jos niitä oletetaan myytävän hankintamenoa alhaisempaan hintaan. Vaihto-omaisuus tonttien nettorealisointiarvo perustuu tontin markkinahintaan. Vaihto-omaisuuden arvoa alennetaan epäkurantin omaisuuden osalta.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

RAHOITUSVARAT

Rahoitusvarat kirjataan kirjanpitoon selvityspäivänä. Konserni luokittelee rahoitusvarat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä seuraaviin

arvostusryhmiin: jaksotettuun hankintameno- ja rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat ja muiden laajan tuloslaskelman erien kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat. Luokittelu riippuu rahoitusvarojen hallinnoinnissa käytettävästä liiketoimintamallista sekä rahavirtoja koskevista sopimusehdoista. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeus sopimuserusteisiin rahavirtoihin on lakannut ja kun rahoitusvaraani liittyvät olennaiset riskit ja edut ovat siirtyneet konsernin ulkopuolelle.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT

Konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluvat kaikki johdannaissopimukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Tällaisia johdannaissopimuksia ovat konsernin valuutta-, korko- ja hyödykejohdannaiset. Johdannaiset kirjataan käypään arvoon perustuen markkinoilla noteerattuihin hintoihin ja yleisesti hyväksytyihin arvostusmalleihin. Käyvän arvon muutokset kirjataan johdannaisen käyttötarkoituksen mukaisesti joko liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin tai rahoituseriin. Honkarakenne ei ole soveltanut suojauslaskentaa, eikä ole tehnyt päätöstä IFRS 9 mukaisen suojauslaskennan aloittamisesta. Vuonna 2019 yhtiöllä ei ole ollut voimassaolevia johdannaissopimuksia.

KÄYPÄÄN ARVOON MUIDEN LAAJAN TULOKSEN ERIEN KAULTA ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat ovat johdannaissopimusten kuuluttamia rahoitusvaroja, joita pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämistä ja rahoitusvarojen myyntiä varten, ja joiden rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja koron maksua. Tämä voisi sisältää konsernin lyhytaikaisia rahamarkkinasijoituksia. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin lukuun ottamatta arvonalentumistappioita sekä efektiivisen koron menetelmällä kirjattuja korkotuottoja ja valuuttakurssieroja, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Tähän ryhmään sisältyvät myös konsernin oman pääoman ehtoiset sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin niiltä osin kuin näitä sijoituksia ei ole määritelty liiketoimintamallin perusteella kuuluvaksi johonkin toiseen ryhmään.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Konserni luokittelee pitkäaikaisen omaisuuserän (tai luovutettavien erien ryhmän) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelunedellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin, aktiiviset myyntiponnistelut on aloitettu ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen. Myytävänä olevat omaisuuserät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Konsernilla ei tällä hetkellä ole myytäväksi luokiteltuja omaisuuseriä.

LOPETETUT TOIMINNOT

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

- Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö.

- Se on osa yhtiä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta.
- Se on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omalla eräänä konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Lopetettujen toimintojen omaisuuserät ja niihin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Konsernissa ei ole lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltuja eriä tällä hetkellä.

Uusien ja muuttuneiden IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

- IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi astui voimaan 1.1.2019. Standardi sisältää periaatteet vuokrasopimusten kirjaamiselle, arvostamiselle, esittämistavalle ja annettaville tilinpäätöstiedoille. Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat.

Honkarakenne otti IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 soveltaen yksinkertaistettua menettelytapaa standardin käyttöönottossa, jolloin käyttöönoton vaikutus näytetään 1.1.2019 avaavassa taseessa eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja oikaista. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely säilyy suurelta osin vanhan IAS 17 -standardin mukaisena eikä standardin käyttöönottolla ole näin ollen vaikutusta niiden vuokrasopimusten käsittelyyn, joissa Honkarakenne toimii vuokralle antajana.

Ennen IFRS 16 -standardin käyttöönottoa vuokrasopimukset luokiteltiin joko rahoitusleasingopimuksiksi tai operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi. Vuokrasopimus luokiteltiin rahoitusleasingopimuksiksi, jos omaisuuserän omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt siirtyivät olennaisesti osin vuokralle ottajalle. Rahoitusleasingopimuksista aiheutuneet vastuut merkittiin velaksi sopimuksen sisäisellä korolla diskontattuna ja vastaava

erä merkittiin aineelliseksi käyttöomaisuudeksi. Vastaavasti vuokranmaksut jaettiin rahoituskuluksi ja velan lyhennykseksi. Muista kuin rahoitusleasingopimuksista aiheutuvat vuokranmaksut kirjattiin aikaisemmillä tilikausilla IAS 17 -standardin mukaisesti laajaan tuloslaskelmaan vuokrakuluiksi.

IFRS 16 muuttaa erityisesti aikaisemmin muiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltujen sopimusten kirjanpitokäsittelyä, sillä standardi edellyttää vuokralle ottajilta lähtökohtaisesti kaikkien vuokrasopimusten merkittävien taseeseen. Taseeseen kirjataan sopimuksen alkamisajankohtana käyttöoikeusomaisuuserä ja vuokrasopimusvelka, joiden arvo on määritetty vuokranmaksujen nykyarvoon perustuen. Laajaan tuloslaskelmaan kirjataan vuokrakulujen sijaan käyttöoikeusomaisuuserien poistot ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvat korkokulut.

Merkittävä osa Honkarakenteen vuokrasopimuksista on luokiteltu aikaisemmin IAS 17:n mukaisiksi operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi. Operatiivisina vuokrasopimuksina on käsitelty Honkarakenteen vuokraamisia toimitiloja, autoja ja toimistolaitteita.

Honkarakenne on kirjannut IFRS 16 -standardin käyttöönoton yhteydessä näistä vuokrasopimuksista velan, joka perustuu 1.1.2019 voimassa olevien vuokrasopimusten jäljellä olevien maksamattomien vuokrien nykyarvoon, joka on diskontattu käyttäen siirtymähetken lisäluoton korkoa. Käyttöoikeusomaisuuseräksi kirjataan määrä, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimusvelka standardin käyttöönottohetkellä, jolloin käyttöönnotolla ei ole vaikutusta Honkarakenteen omaan pääomaan. Honkarakenteella ei ole myöskään enakkoon maksettuja tai jaksotettuja vuokranmaksuja, jotka vaikuttaisivat siirtymähetken käyttöoikeusomaisuuserän suuruuteen.

Honkarakenteella on toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia erityisesti toimitiloihin liittyen. Toistaiseksi voimassa olevien toimitilasopimusten osalta vuokrakauden pituus perustuu Honkarakenteen johdon arvioon vuokrakauden pituudesta ottaen huomioon muun muassa vuokrasopimuksen päättämiseen liittyvät menot sekä kohdeomaisuuserän tärkeys Honkarakenteen toimintojen kannalta. Siirtymähetkellä johdon arvio vuokrakauden pituudesta suureen osaan toistaiseksi voimassa olevissa toimitilojen vuokrasopimuksissa oli kahdesta neljään vuotta.

Honkarakenne on soveltanut kahta standardin sisältämää kirjaamista koskevaa helpotusta. Honkarakenne ei ole kirjannut käyttöoikeusomaisuuserää ja vuokrasopimusvelkaa niistä vuokrasopimuksista, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta tai, joiden kohteena olevan hyödykkeen arvo on vähäinen. Lisäksi yksinkertaistettuun siirtymämenetelmään liittyen Honkarakenne on käyttänyt käytännön helpotusta, jonka mukaan vuokralle ottaja ei kirjaa taseeseen käyttöönottohetkestä 12 kuukauden kuluessa päättyviä vuokrasopimuksia, jos niihin ei sisälly osto-optiota. Lisäksi Honkarakenne soveltaa helpotusta, joka mahdollistaa sen, että standardia ei sovelleta aineettomia hyödykkeitä koskeviin vuokrasopimuksiin.

Käyttöönoton seurauksena kirjattiin 1.1.2019 taseen varoihin käyttöoikeusomaisuuseriin ja vastaavasti velkoihin vuokrasopimusvelaksi 2,1 miljoonaa euroa. Muutoksen seurauksena Honkarakenteen omavaraisuusaste heikkeni 7 prosenttiyksikköä, nettovelkaantumisaste heikkeni 21 prosenttiyksikköä ja sijoitetun pääoman tuotto heikkeni yhden prosenttiyksikön. Tasevaikutuksen lisäksi standardin käyttöönotolla on vaikutusta Honkarakenteen laajaan tuloslaskelmaan. Vuoden 2019 alusta alkaen vuokratulujen sijaan laajaan tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserästä aiheutuva poisto, joka vaikuttaa liikevoittoon ja vuokrasopimusvelasta aiheutuva korkokulu, joka vaikuttaa rahoituseriin. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Honkarakenteen tulokseen, mutta muutoksen johdosta Honkarakenteen liikevoitto paranee ja rahoituskulut kasvavat.

IFRS 16-standardin käyttöönotto muuttaa myös rahavirran esittämistä, sillä aikaisemmin vuokranmaksut sisältyivät kokonaisuudessaan liiketoiminnan rahavirtaan ja standardin käyttöönoton jälkeen liiketoiminnan rahavirrassa esitetään vain vuokrasopimuksiin liittyvät korot. Loppuosa vuokranmaksusta merkitään taseeseen kirjattujen vuokrasopimusten osalta vuokravelan maksuksi, jotka esitetään lainan lyhennyksinä osana rahoituksen kassavirtaa.

IFRS 16 -OIKAISTU AVAAVA TASE

KONSERNITASE (IFRS)

VARAT	31.12.2018	IFRS 16 KÄYTTÖÖNOTTO	1.1.2019
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	8,1	2,1	10,2
Aineettomat hyödykkeet	0,3		0,3
Laskennalliset verosaamiset	2,0		2,0
Muut pitkäaikaiset varat	0,4		0,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä	10,8	2,1	12,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä	10,8		10,8
Varat yhteensä	21,6	2,1	23,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma yhteensä	10,1		10,1
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Rahoitusvelat	1,3	1,7	3,0
Muut velat	0,3		0,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1,6	1,7	3,3
Lyhytaikaiset velat			0,0
Ostovelat ja muut velat	9,0		9,0
Rahoitusvelat	0,5	0,4	0,9
Muut velat	0,4		0,4
Lyhytaikaiset velat yhteensä	9,9	0,4	10,3
Velat yhteensä	11,5	2,1	13,6
Oma pääoma ja velat yhteensä	21,6	2,1	23,7

SILTALASKELMA IFRS 16 -MUUTOKSESTA	
Vuokravastuut 31.12.2018	0,2
Lyhytaikaiset sopimukset	0,0
Vähäarvoiset sopimukset	0,0
Rahoitusleasing-velka (IAS 17)	0,0
Vuokrakauden määrittely	2,3
Diskonttotekijä	-0,3
Vuokrasopimusvelka 1.1.2019	2,1

Myöhemmin voimaan tulevat IFRS-standardit, tulkinnat ja muutokset

- Muutos IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen ja IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet (voimaan 2020). Muutokset selkeyttävät oleellisuuden määritelmää ja kuinka sitä tulisi soveltaa. Yhtiön arvion mukaan muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- Muutos IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen (voimaan 2020). Muutokset selkeyttävät liiketoiminnan määritelmää ja auttavat tunnistamaan onko hankinta liiketoiminta vai omaisuuseräryhmä. Yhtiön arvion mukaan muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- Muutos Taloudellisen raportoinnin käsitteellinen viitekehys (voimaan 2020). Muutokset sisältävät päivitetty määritelmät omaisuuserälle ja velalle sekä uutta ohjeistusta arvostamiselle ja poiskirjaamiselle, esittämiselle ja liitetiedoille. Yhtiön arvion mukaan muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot (TEUR)

1. Segmentit

Honkarakenne-konsernilla on kolme maantieteellistä toimintasegmenttiä, jotka on yhdistetty IFRS 8.12 mukaisesti yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi. Yhtiö seuraa myyntiä ja toimintaansa kolmella eri markkina-alueella, nämä ovat Finland (Suomi), Russia & CIS (Venäjä ja IVY-maat) ja Global Markets (muut markkinat). Honkarakenne on yhdistänyt myyntialueet yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi, koska kaikilla markkina-alueilla taloudelliset ominaispiirteet ja myytävät tuotteet ovat samankaltaiset. Yhtiön ylin operatiivinen päätöksen tekijä on toimitusjohtaja.

Johdon sisäinen raportointi vastaa IFRS-laadintaperiaatteita ja tästä syystä erillisiä täsmäytyslaskelmia ei esitetä.

Johdon sisäisellä raportoinnilla seurataan toiminnan kehitystä maantieteellisiin markkinoihin perustuvien liiketoiminta-alueiden perusteella. Sisäinen johdon raportointi palvelee tavoitteiden asettamista ja budjetin seurantaa ja on siten johtamisen väline eikä varsinainen ulkoinen taloudellinen mittari.

Maantieteellisesti konsernin myynti jakautuu seuraavasti: Finland (Suomi), Russia & CIS (Venäjä ja IVY-maat) ja Global Markets (muut markkinat).

Finland sisältää myös ahiomyynnin ja prosessissa syntyneen sivutuotteiden myynnin kierrätykseen.

Russia & CIS sisältää seuraavat maat: Venäjä, Azerbaidžan, Kazakstan ja muut IVY-maat.

Muut markkinat (Global Markets) sisältää muut kuin edellä mainitut maat.

Liikevaihto esitetään asiakkaan sijainnin mukaan ja varat varojen sijainnin mukaan.

Honkarakenne-konsernin ulkoiset tuotot kertyvät laajasta asiakaskunnasta. IFRS 8 mukaisen merkittävien yksittäisten asiakkaiden tuotot olivat yhteensä 5,1 milj. euroa vuonna 2019 ja 7,6 milj. euroa vuonna 2018.

Maantieteellinen jako:

LIIKEVAIHDON JAKAUMA %	2019	2018
Finland	66 %	63 %
Russia & CIS	11 %	15 %
Global Markets	24 %	21 %
YHTEENSÄ	100 %	100 %

LIIKEVAIHTO TEUR	2019	2018	% MUUTOS
Finland	31 263	31 007	1 %
Russia & CIS	5 055	7 563	-33 %
Global Markets	11 231	10 294	9 %
YHTEENSÄ	47 549	48 864	-3 %

PITKÄAIKAISET VARAT TEUR	2019	2018
Finland	11 376	7 104
Russia & CIS		
Global Markets	1 014	1 629
YHTEENSÄ	12 390	8 733

2. Liikevaihto asiakassopimuksista

1-12/2019

LIKEVAIHDON TULOUTUSAJANKOHTA	BA FINLAND	BA RUSSIA & CIS	BA GLOBAL	YHTEENSÄ
Yhtenä ajankohtana	30 958	3 752	10 835	45 545
Ajan kuluessa	305	1 303	396	2 004
Yhteensä	31 263	5 055	11 231	47 549

1-12/2018

LIKEVAIHDON TULOUTUSAJANKOHTA	BA FINLAND	BA RUSSIA & CIS	BA GLOBAL	YHTEENSÄ
Yhtenä ajankohtana	26 860	7 135	10 294	44 289
Ajan kuluessa	4 147	428		4 575
Yhteensä	31 007	7 563	10 294	48 864

SOPIMUKSEEN PERUSTUVAT OMAISUUSERÄT JA VELAT

Useimpien ajan kuluessa tuloutettavien kohteiden maksut on sidottu määriteltyihin fyysisen valmistumisasteen mukaisiin vaiheisiin. Ajan kuluessa tuloutettavan kohteen tulosaamiset kirjataan, jos kohteen laskutus alittaa kohteen edistymisen perusteella kirjatun liikevaihdon. Tulosaamiset kirjataan myyntisaamisiksi, kun kohde edistyy ja saavuttaa sovitun fyysisen valmistumisen vaiheen, joka aiheuttaa laskutuksen. Vastaavasti saadut ennakkomaksut kirjataan, jos kohteen ajan kuluessa tuloutettavan kohteen laskutus ylittää kohteen edistymisen perusteella kirjatun liikevaihdon.

Saadut ennakkomaksut kirjataan liikevaihdoksi, kun kohteen täyttämisaika kasvaa ja viimeistään, kun kohde valmistuu. Kohteiden valmistusaika vaihtelee kohteen laajuuden mukaisesti. Kun ennakkomaksuja saadaan ja kohde etenee, täytettyjen suoritevelvoitteiden ja saatujen ennakkomaksujen suhde muuttuu.

Asiakassopimukseen perustuvat omaisuuserät

	2019	2018
Myyntisaamiset	1 446	1 827
Saamiset asiakassopimuksista	21	0
Yhteensä	1 467	1 827

Asiakassopimukseen perustuvat velat

	2019	2018
Saadut ennakkomaksut	572	218
Yhteensä	572	218

Asiakassopimukseen perustuviin velkoihin liittyen kirjatut myyntituotot

	2019	2018
Kirjatut myyntituotot, jotka sisältyvät sopimukseen perustuviin velkoihin kauden alussa	218	109

Myyntisopimusten omaisuuserät

	2019	2018
Tuotoksi kirjattujen, mutta luovutamatonta ajan kuluessa tuloutettavien kohteiden määrä yhteensä	1 067	762
Ajan kuluessa tuloutettavien kohteiden saamiset netotettuna saatuja ennakkomaksuja vastaan	21	0
Yhteensä	1 046	762

Myyntisopimusten velkaerät

	2019	2018
Saadut ennakkomaksut ajan kuluessa tuloutettavista kohteista (brutto)	1 619	980
Ajan kuluessa tuloutettavien kohteiden saamiset netotettuna saatuja ennakkomaksuja vastaan	1 046	762
Yhteensä	572	218

Saadut ennakot

	2019	2018
Saadut ennakkomaksut ajan kuluessa tuloutettavista kohteista (netto)	21	0
Muut saadut ennakot	5 453	4 976
Yhteensä	5 474	4 976

Asiakassopimusten jäljellä oleville suoritevelvoitteille kohdistettu transaktiohint

	1 VUODEN KULUESSA	2 VUODEN KULUESSA
	90 %	10 %
Osaksi tai kokonaan täyttämättä oleville pitkäaikaisille asiakashankkeiden sopimuksille kohdistetun transaktiohinnan kokonaismäärä.	4 034	448

Taulukko kuvastaa myydyin tilauskannan määrää ja sen tuloutumista tulevina vuosina.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

	2019	2018
Vuokratuotot	32	27
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	125	9
Saadut vahingonkorvaukset	0	29
Hyvitykset jälleenyymyjiltä	218	191
Liiketoiminnan muut tuotot	5	24
Yhteensä	380	281

4. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

	2019	2018
Palkat	6 850	6 270
Osakepalkkiot	24	0
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	1 162	1 063
Muut henkilösivukulut	239	250
Yhteensä	8 276	7 583

KONSERNIN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ HENKILÖTYÖVUOSINA KESKIMÄÄRIN	2019	2018
Toimihenkilöt	83	76
Työntekijät	57	54
Yhteensä	139	130

KONSERNIN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN	2019	2018
Toimihenkilöt	87	79
Työntekijät	68	67
Yhteensä	155	147

5. Tutkimus- ja kehittämismenot

Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot olivat yhteensä 256 TEUR vuonna 2019 (245 TEUR).

6. Poistot ja arvonalentumiset

POISTOT	2019	2018
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	54	39
Yhteensä	54	39

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Rakennukset ja rakennelmat	517	539
Rakennukset ja rakennelmat, käyttöoikeus	407	0
Koneet ja kalusto	696	538
Koneet ja kalusto, käyttöoikeus	41	0
Muut aineelliset hyödykkeet	129	123
Yhteensä	1 790	1 199

ARVONALENTUMISET HYÖDYKERYHMITÄIN

Maa- ja vesialueet	0	2
Rakennukset ja rakennelmat	0	55
Koneet ja laitteet	0	4
Yhteensä	0	61

Poistot ja arvonalentumiset yhteensä **1 844** **1 299**

Kirjatut arvonalentumiset liittyvät käyttöomaisuuden arvostamiseen kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka määritellään käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla.

7. Liiketoiminnan muut kulut

	2019	2018
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	184	311
Vuokrat	73	410
Luottotappiot	266	333
Myynti- ja markkinointikulut	1 156	1 799
Asiantuntijapalvelut	308	378
Toimitilakulut	387	424
Tietohallintokulut	789	1 033
Vakuutukset	108	92
Muut liiketoiminnan kulut	930	1 058
Yhteensä	4 201	5 840

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2019	2018
Tilintarkastus	63	59
Veroneuvonta	0	0
Muut palvelut	0	5
Yhteensä	63	64

8. Rahoitustuotot ja -kulut

RAHOITUSTUOTOT	2019	2018
ARVONMUUTOKSET KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVISTA RAHOITUSVAROISTA:		
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	0	0
Koronvaihtosopimus, ei suojauslaskennassa	0	0
Muut korko- ja rahoitustuotot	37	35
Yhteensä	37	35

RAHOITUSKULUT	2019	2018
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuun arvostettavista rahoituslainoista	152	131

ARVONMUUTOKSET KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVISTA RAHOITUSINSTRUMENTEISTA

Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	0	95
Muut rahoituskulut	14	15
Yhteensä	166	240

LAAJAN TULOSLASKELMAN RAHOITUSERIIN KIRJATUT KURSSIEROT	2019	2018
Valuuttakurssivoitot	81	109
Valuuttakurssitappiot	-131	-119
Yhteensä	-50	-10

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-179	-215
-----------------------------------	------	------

Kaikki korkomenot on kirjattu kuluksi laajaan tuloslaskelmaan.

9. Tuloverot

	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-888	-440
Edellisten tilikausien verot	0	0
Laskennalliset verot		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	-1	127
Yhteensä	-889	-315

VEROKANNAN TÄSMÄYTYS

	2019	2018
Tulos ennen veroja	3 210	1 491
Laskennallinen vero emoyhtiön verokannalla	-642	-298
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikk. verokant.vaikut.	-126	-142
Verovapaat tuotot	-8	199
Vähennyskeltottomat kulut	-113	-217
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	0	0
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset väliaikaisista eroista	0	127
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta veroilla vähennettynä	1	18
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0	0
Muut erät	0	0
Verot tuloslaskelmassa	-889	-315

Vuonna 2019 emoyhtiön verokanta on 20 % (20 %).

11. Aineelliset hyödykkeet

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2019

	MAA- JA VESI- ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	RAKENNUKSET JA RAKEN- NELMAT, KÄYTTÖOIKEUS	KONEET JA KALUSTO	KONEET JA KALUSTO, KÄYTTÖOIKEUS	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KES- KENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	865	16 474	0	28 563	0	2 592	585	49 080
Kurssierot (+/-)		2		-1				1
Lisäykset		30	2 218	391	83	57	2 591	5 369
Siirrot		196		2 018			-2 203	11
Vähennykset		-693	-22,37	-6 211		-13		-6 940
Hankintameno 31.12.	865	16 007	2 196	24 760	83	2 636	973	47 520
Kertyneet poistot 1.1.	0	-12 463	0	-26 065	0	-2 452	0	-40 980
Kurssierot (+/-)		-1		-2				-3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		679		6 208		9		6 895
Tilikauden poisto		-517	-407	-696	-41	-129		-1 790
Kertyneet poistot 31.12.	0	-12 303	-407	-20 555	-41	-2 572	0	-35 878
Kirjanpitoarvo 31.12.	865	3 704	1 789	4 204	42	63	973	11 642

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritettyä käypään arvoon vähennettynä myynnin kuluilla ja se perustuu johdon tekemään arvioon.

10. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2019	2018
Tilikauden voitto / tappio	2 321	1 176
Vähemmistölle kuuluva osuus	0	0
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto / tappio	2 321	1 176
Keskimääräinen osakemäärä (1 000 kpl)	5 847	5 847
Laimennettu keskimääräinen osakemäärä (1 000 kpl)	5 847	5 847
Laimentamaton tulos/osake (EPS), EUR	0,40	0,20
Laimennettu tulos/osake (EPS), EUR	0,40	0,20

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa, A-laji ja B-laji, joilla on erilainen oikeus osinkoon. B-lajin osakkeille maksetaan jaetavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-lajin osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken.

Honkarakenne otti IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 soveltaen yksinkertaistettua menetelytapaa standardin käyttöönotossa, jolloin käyttöönoton vaikutus näytetään 1.1.2019 avaavassa taseessa eikä käyttöönotto edeltävän vuoden vertailulukuja oikaista. IFRS 16 -standardin mukaiset vuokrasopimushyödykkeet näytetään aineellisissa hyödykkeissä käyttöoikeuseränä. IFRS 16 -standardista ja käyttöönoton vaikutuksesta on kerrottu enemmän kohdassa Uusien standardien vaikutus.

Vuokrasopimukset laajassa tuloslaskelmassa

	2019
Käyttöoikeushyödykkeiden poistot	-447
Korkokulut vuokrasopimuksista	-56
Lyhytaikaisiin ja vähäarvoisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	-73
Yhteensä laajassa tuloslaskelmassa	-576

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2018

	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	868	16 728	28 270	2 543	143	48 552
Kurssierot (+/-)		3	5	-3		6
Lisäykset			147	182	597	926
Siirrot		1	158		-155	4
Vähennykset	-2	-258	-17	-130		-408
Hankintameno 31.12.	865	16 474	28 563	2 592	585	49 080
Kertyneet poistot 1.1.	0	-12 127	-25 540	-2 371	0	-40 039
Kurssierot (+/-)		-2	-4			-6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2	259	21	41		324
Tilikauden poisto		-539	-538	-123		-1 199
Arvonlennukset	-2	-55	-4			-61
Kertyneet poistot 31.12.	0	-12 463	-26 065	-2 452	0	-40 980
Kirjanpitoarvo 31.12.	865	4 011	2 498	139	585	8 098

Kerryttävissä oleva rahamäärä on määritettyä käypään arvoon vähennettynä myynnin kuluilla ja se perustuu johdon tekemään arvioon.

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

31.12.2018	KONEET JA KALUSTO
Hankintameno	5
Kertyneet poistot	-4
Kirjanpitoarvo	1

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoa lisäykseen sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä 0 TEUR vuonna 2018.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoa vähennyksiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä 22 TEUR vuonna 2018.

12. Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet

LIIKEARVO JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2019

	LIIKEARVO	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	ENNAKKO-MAKSUT AINEET.HYÖD.	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	72	5 121	2 091	174	7 459
Kurssierot (+/-)					0
Lisäykset		3	21	137	160
Vähennykset		-1			-1
Siirrot erien välillä		180		-180	0
Hankintameno 31.12.	72	5 302	2 111	131	7 618
Kertyneet poistot 1.1.	0	-5 089	-2 091	0	-7 180
Vähennysten kertyneet poistot		1			1
Tilikauden poisto		-53	0		-54
Kertyneet poistot 31.12.	0	-5 141	-2 091	0	-7 232
Kirjanpitoarvo 31.12.	72	162	20	131	386

LIIKEARVO JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2018

	LIIKEARVO	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT AINEET.HYÖD.	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	72	5 103	2 091	70	7 337
Kurssierot (+/-)					0
Lisäykset				372	372
Siirrot				-250	-250
Vähennykset		18		-18	0
Hankintameno 31.12.	72	5 121	2 091	174	7 459
Kertyneet poistot 1.1.	0	-5 050	-2 091	0	-7 141
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					0
Tilikauden poisto		-39			-39
Kertyneet poistot 31.12.	0	-5 089	-2 091	0	-7 180
Kirjanpitoarvo 31.12.	72	32	0	174	279

IAS 36 -standardin mukaisesti konserniliikearvosta ei tehdä poistoja, vaan konserniliikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo kohdistuu Honkarakenne Oyj:n vuonna 2003 ostamaan 10 %:n osuuteen Honka Blockhaus GmbH:sta. Liikearvosta ei ole tehty arvonalentumiskirjauksia vuosina 2006-2019.

Liikearvon arvonalentumistestaukset:

TEUR	2019	2018
Honka Blockhaus	72	72

Lasketut rahavirtaennusteet perustuvat johdon laatimiin ja hyväksymiin strategioihin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Käytetty diskonttaus korko on testauksessa 8,4 % (8,6 %), jonka herkkyyttä laskelmien lopputuloksiin on testattu eri vaihteluväleillä. Diskontatun rahavirran laskenta vaatii ennusteita ja oletuksia mm. liittyen markkinoiden kasvuun, hintoihin ja volyymikehitykseen.

	Honka Blockhaus	Honka Blockhaus
KÄYTETYT ENNUSTEPARAMETRIT	2019	2018
Diskonttauskorko (pre tax WACC)	8,4 %	8,6 %
Terminaalikasvu	2 %	2 %
Liiketoiminnan kiinteät kulut, kasvu keskimäärin vuodessa	2 %	2 %

	Honka Blockhaus	Honka Blockhaus
Herkkyysanalyysi *)	2019	2018
Diskonttauskorko	400 %	16 %
Terminaalikasvu	-62 %	-12 %

*) Keskeisten ennusteparametrien prosenttisyysmuutos, joilla kerrytettävissä oleva rahamäärä on yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

Muutos yksittäisessä parametrissä, muut tekijät ennallaan.

13. Osakkuusyhtiöt

	2019	2018
Tilikauden alussa	281	245
Osuus tilikauden tuloksesta	5	89
Alaskirjaus		-53
Tilikauden lopussa	286	281

OSAKKUUSYHTIÖT

PUULAAKSON ENERGIA OY, KARSTULA (TEUR)

Omistusosuus (%)	25,9 %	25,9 %
Varat	2 695	2 695
Velat	1 496	1 496
Liikevaihto	1 496	1 496
Voitto / Tappio	344	344

PIELISHONKA OY, LIEKSA (TEUR)

Omistusosuus (%)	39,3 %	39,3 %
Varat		66
Velat		2
Tuotot		10
Voitto / Tappio		-21

14. Muut rahoitusvarat

Muut rahoitusvarat -tase-erään sisältyvät seuraavat rahoitusvarat:

	2019	2018
MYYTÄVISSÄ OLEVA RAHOITUSVARAT		
Noteeraamattomat osakesijoitukset	0	0
MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT		
Tilikauden alussa	0	42
Vähennykset	0	-42
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0
Joista pitkäaikaisia	0	0

Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta.

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostusryhmittäin on esitetty liitetiedossa 25.

15. Pitkäaikaiset saamiset

Pitkäaikaiset saamiset 2019

PITKÄAIKAISET SAAMISET 2019	PITKÄAIKAISET LAINASAAMISET	MUUT PITKÄ-AIKAISET SAAMISET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	54	21	74
Kurssierot (+/-)	-1	4	3
Lisäykset			0
Vähennykset			0
Hankintameno 31.12.	53	24	77
Kertyneet poistot 1.1.	0	0	0
Arvonalentuminen tilikaudella			0
Kertyneet poistot 31.12.	0		0
Kirjanpitoarvo 31.12.	53	24	78

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta ja se on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta.

Pitkäaikaiset saamiset 2018

PITKÄAIKAISET SAAMISET 2018	PITKÄAIKAISET LAINASAAMISET	MUUT PITKÄ-AIKAISET SAAMISET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	101	20	120
Kurssierot (+/-)	4		4
Lisäykset	30	1	31
Vähennykset	-81		-81
Hankintameno 31.12.	54	21	74
Kertyneet poistot 1.1.	-81		-81
Arvonalentuminen tilikaudella	81		81
Kertyneet poistot 31.12.	0		0
Kirjanpitoarvo 31.12.	54	21	75

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta ja se on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta.

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostusryhmittäin on esitetty liitetiedossa 25.

16. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verosaamisten erittely 2019

	1.1.2019	KIRJATTU TULOSVAIKUTTEISESTI	KURSSIEROT	31.12.2019
Vahvistetuista tappioista	573	-317	1	257
Väliaikaiset erot	1 474	-156	2	1 320
Yhteensä	2 047	-473	3	1 577

Laskennallisten verosaamisten erittely 2018

	1.1.2018	KIRJATTU TULOSVAIKUTTEISESTI	KURSSIEROT	31.12.2018
Vahvistetuista tappioista	913	-345	4	573
Väliaikaiset erot	1 113	361		1 474
Yhteensä	2 026	16	4	2 047

Väliaikaiset erot koostuvat pääasiassa emon hyllytetyistä poistoista ja vaihto-omaisuuden sisäisen katteen eliminoinnista syntyneistä verosaamisista.

Tilinpäätöksen yhteydessä on tehty johdon huolellinen arviointi tappioista kirjattujen verosaatavien arvostamisesta. Kirjatut verosaamiset perustuvat johdon näkemys tulevaisuuden kehityksestä.

Tulevaa tuloskehitystä tukeva näyttö:

Kolme viimeistä tilikautta olivat konsernissa voitollisia ja yhtiön näkemyksen mukaan taseeseen merkityt laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään käyttäen arvioitua verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin.

Positiivista tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään erityisesti vuosina 2012-2016 toteutettuja merkittäviä tehostustoimia ja uudelleenorganisoitua mm. Alajärven tuotantolaitoksesta luopumista, töiden uudelleen järjestelyjä ja laajentumista uusille markkina- ja liiketoiminta-alueille. Nämä toteutetut tehostustoimet ja uudelleen organisoinnit ovat pienentäneet konsernin kuluja ja konsernin tulos on kehittynyt positiivisesti.

Alla on esitetty konsernin tuloksen ennen veroja kehittyminen vuosina 2016-2019:

	2019	2018	2017	2016
Konsernin tulos ennen veroja	3 210	1 491	1 696	-1 152

Yhtiön liikevaihto on vakiintunut viime vuosina. Konserni on panostanut markkinointiin ja se on tuottanut tulosta, Honkarakenne pääsi mukaan Suomen piristyneeseen markkinakehitykseen. Tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään myös sitä, että konsernin tilauskanta on tilinpäätöshetkellä korkeammalla tasolla kuin vastaavana ajankohtana edellisenä vuonna.

Terveellinen rakentaminen on kasvava trendi markkinoilla ja Honkarakenne on panostanut voimakkaasti terveelliseen rakentamiseen, mm. Honkarakenteella on ainoana hirsitalotoimittajana VTT:n myöntämä sertifikaatti (Terve Talo). Honkarakenne on laajentanut tuotevalikoimaansa ja uusien tuotteiden uskotaan tuovan lisää liikevaihtoa. Kiinan markkinoille tehtyjen panostuksien uskotaan tuottavan tulosta lähivuosina.

Mikäli tulos ei kehity odotetun mukaisesti on mahdollista, että verosaamisia ei ehditä hyödyntämään ajallaan ja niistä on tehtävä arvonalennus.

Riskeistä on kerrottu lisää liitetiedossa 26 ja 29.

VAHVISTETUT TAPPIOISTA KIRJATUT VEROSAATAVAT VANHENEVAT	2019	2018
Vuonna 2023	0	0
Vuonna 2024	0	205
Vuonna 2025	0	100
Ei vanhenemispäivää	237	241
Yhteensä	237	546

LASKENNALLISET VEROSAAMISET KOHDISTUVAT	2019	2018
Emo	1 227	1 652
Saksan tytäryhtiö	256	261
Japanin tytäryhtiö	94	134
Yhteensä	1 577	2 047

Olellisimmat erät, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista

	2019	2018
Emossa vuosina 2010-2017 tehdyt maa-alueiden alaskirjaukset	637	637
Emossa vuosina 2016-2017 hyllytetyt poistot	2 488	2 488
Honka Management Oy:n vahvistetut verotukselliset tappiot	7	7

Laskennallisten verovelkojen erittely 2019

	1.1.2019	KIRJATTU TULOSVAIKUTTEISESTI	31.12.2019
Poistoerot	0	0	0
Väliaikaiset erot	61	4	65
Yhteensä	61	4	65

Laskennallisten verovelkojen erittely 2018

	1.1.2018	KIRJATTU TULOSVAIKUTTEISESTI	31.12.2018
Poistoerot	5	-5	0
Väliaikaiset erot	66	-5	61
Yhteensä	71	-10	61

Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska sijoitus on pysyvä.

17. Vaihto-omaisuus

	2019	2018
Keskeneräiset tuotteet	2 197	2 587
Valmiit tuotteet	1 335	1 115
Muu vaihto-omaisuus	910	900
Yhteensä	4 442	4 602

Raportointikauden aikana kirjattiin kuluksi 26 TEUR, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa (236 TEUR).

Muu vaihto-omaisuus koostuu lähinnä tonttivarannosta.

18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

	2019	2018
LAINA- JA MUUT SAAMISET		
Myyntisaamiset	1 446	1 827
Saamiset osakkuusyrityksiltä	12	11
Lainasaamiset	26	4
Muut saamiset	73	249
SIIRTOSAAMISET		
Siirtosaamiset	888	35
Tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verosaamiset	7	6
Yhteensä	2 452	2 132

Rahoitusvarojen arvonalentumismalli perustuu odotettavissa oleviin luottotappioihin, joissa asiakkaan luottoriski on huomioitu. Odotettujen luottotappioiden yksinkertaistettua menettelyä sovelletaan myyntisaamisiin ja myyntisaatavat luokitellaan niiden erääntymisajankohdan mukaan ja oletettu arvonalennus arvioidaan luokittain.

Lisäksi konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko objektiivista näyttöä jonkin myyntisaamisiin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvonalentumisesta. Mikäli arvonalentumisesta on perusteltua näyttöä, arvioidaan rahoitusvarasta kerrytettävissä oleva rahamäärä, joka on erän käypä arvo, ja kirjataan arvonalentumistappio siltä osin kuin kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 90 päivää voivat olla näyttöä rahoitusvaran mahdollisesta arvonalentumisesta.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset on luokiteltu maksun erääntymisen perusteella.

	ODOTETUT LUOTTOTAPPIOT KESKIMÄÄRIN
Erääntymättömät	0 %
Erääntyneet alle 30 päivää	0 %
Erääntyneet 31 - 60 päivää	0 %
Erääntyneet 61 - 120 päivää	0 %
Erääntyneet 121 - 180 päivää	0 %
Erääntyneet 181 - 365 päivää	50 %
Erääntyneet yli 366 päivää	50 %
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 500
Odotettujen luottotappioiden vähennyserä	-54
Kirjanpitoarvo vähennyserän jälkeen 31.12.2019	1 446

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta ja maksimi luottoriskin määrästä.

MYYNTISAAMISTEN IKÄJÄ- KAUMA	2019	ARVON-ALEN- TUMINEN KIRJATTU	NETTO 2019	2018	ARVON-ALEN- TUMINEN KIRJATTU	NETTO 2018
Erääntymättömät	989	-1	988	1 222	-1	1 221
Erääntyneet alle 30 päivää	139	0	139	215		215
Erääntyneet 31 - 60 päivää	237	0	237	42	-1	41
Erääntyneet 61 - 120 päivää	181	-86	95	145		145
Erääntyneet 121 - 180 päivää	24	-24	0	135		135
Erääntyneet 181 - 365 päivää	114	-114	0	144	-74	70
Erääntyneet yli 366 päivää	412	-412	0	620	-620	0
Yhteensä	2 095	-637	1 458	2 524	-696	1 827

Myyntisaamisten arvonalentumisia on kirjattu Suomessa, Saksassa ja Japanissa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostusryhmittäin on esitetty liitetiedossa 25.

19. Rahavarat

	2019	2018
Käteinen ja pankkitili	7 053	4 115
Yhteensä	7 053	4 115

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostusryhmittäin on esitetty liitetiedossa 25.

Riskeistä on kerrottu lisää liitetiedossa 26 ja 29.

20. Oma pääoma

	A-OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ (1000)	B-OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ (1000)	OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ YHTEENSÄ (1000)	OSAKEPÄÄOMA	YLIKURSSI-RAHASTO	SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO	YHTEENSÄ
31.12.2017	300	5 911	6 211	9 898	520	8 034	18 452
31.12.2018	300	5 911	6 211	9 898	520	8 034	18 452
31.12.2019	300	5 911	6 211	9 898	520	8 034	18 452

Honkarakenne Oyj:n osakkeet jakautuvat A-lajin osakkeisiin ja B-lajin osakkeisiin siten, että A-lajin osakkeita on vähintään 300 000 kpl ja enintään 1 200 000 kpl ja B-lajin osakkeita on vähintään 2 700 000 kpl ja enintään 10 800 000 kpl.

Jokainen A-lajin osake tuottaa yhtiökokouksessa oikeuden äänestää 20 äänellä ja jokainen B-lajin osake yhdellä äänellä.

Osingonjaossa B-lajin osakkeille maksetaan jaettavasta voitosta päältäpäin 0,20 euroa ja sen jälkeen maksetaan A-lajin osakkeille samoin 0,20 euroa, jonka jälkeen jäljellä oleva voitto jaetaan tasan kaikkien osakkeiden kesken.

Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Emoyhtiöllä oli 31.12.2019 hallussaan 78 135 kpl (31.12.2018; 78 135 kpl) omia B-lajin osakkeita.

Konsernilla oli 31.12.2019 hallussaan 364 385 kpl (31.12.2018; 364 385 kpl) omia B-lajin osakkeita.

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on esittänyt yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2019 ei jaeta osinkoa. Lisäksi hallitus on esittänyt yhtiökokoukselle, että sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta jaettaisiin pääoman palautusta 0,12 euroa osakkeelta. Tilikaudelta 2018 ei jaettu osinkoa eikä pääoman palautusta.

YLIKURSSIRAHASTO

Vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana ja vuoden 2003 aikana tai jälkeen tehdyistä osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestelyn ehtojen mukaisesti, transaktiokuluilla vähennettynä.

SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

MUUNTOEROT

Muuntoerorahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Honkarakenne Oyj:n hallitus päätti 27.3.2019 uudesta lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä johtoryhmälle. Tähän kannustinjärjestelmään sisältyi osakepohjainen kannustin toimitusjohtajalle. Kannustinjärjestelmä koski vuotta 2019, se oli kolmiportainen ja sidottu konsernin käyttökatteeseen. Käyttökatetavoitteen toteutuessa toimitusjohtajan osakepohjaisen palkkion määrä oli 5 000 - 15 000 kappaletta Honkarakenne Oyj:n B-lajin osaketta.

Kannustinjärjestelmän mukainen osakepohjainen palkkio maksetaan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen, mikäli toimitusjohtajan toimisuuhde on maksuhetkellä voimassa toistaiseksi.

Toimitusjohtajan osakepohjaisesta palkkiosta on tilinpäätöksessä 2019 kirjattu konsernin omaan pääomaan kertyneisiin voittovaroihin 10 000 osakkeen luovutuksesta 24 tuhatta euroa.

21. Rahoitusvelat

	2019	2018		
PITKÄAIKAINEN				
Rahalaitoslainat	2 893	1 343		
Lainat lähipiiriltä	0	0		
Vuokrasopimusvelat	1 490	0		
Yhteensä	4 383	1 344		
LYHYTAIKAINEN				
Rahalaitoslainat	450	450		
Vuokrasopimusvelat	366	1		
Yhteensä	816	451		
Pitkäaikaisiin rahalaitoslainoihin sisältyy shekkitililuottoja	0	0		
RAHOITUSVELKOJEN TÄSMÄYTYS	LYHYTAIKAISET VELAT	PITKÄAIKAISET VELAT	VUOKRAVELAT	YHTEENSÄ
31.12.2017	1 178	2 398	8	3 583
Lainojen nostot				0
Lainojen takaisinmaksut	-1 178	-605	-6	-1 788
Muut muutokset, joihin ei liity maksua	450	-450		0
31.12.2018	450	1 343	2	1 795
Lainojen nostot		2 000		2 000
Lainojen takaisinmaksut		-450	-428	-878
Muut muutokset, joihin ei liity maksua			2 282	2 282
31.12.2019	450	2 893	1 856	5 199

Kirjanpitoarvo vastaa johdon näkemystä käyvästä arvosta.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia, ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma 31.12.2019

	TASEARVO	RAHAVIRTA *)	2020	2021	2022	2023	2024	2025+
Rahalaitoslainat	3 343	3 588	586	918	887	427	415	355
Vuokrasopimusvelat	1 856	1 909	397	255	181	98	98	880
Ostovelat ja muut velat	6 783	6 783	6 783					
Yhteensä	11 982	12 280	7 766	1 173	1 068	525	513	1 235

*) Sopimukseen perustuva rahavirta niistä sopimuksista, jotka selvitetään bruttomääräisinä.

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma 31.12.2018

	TASEARVO	RAHAVIRTA *)	2019	2020	2021	2022	2023	2024+
Rahalaitoslainat	1 793	1 937	513	495	477	452	0	0
Rahoitusleasingvelat	2	2	1	0	0	0	0	
Ostovelat ja muut velat	6 851	6 851	6 851					
Yhteensä	8 646	8 790	7 366	495	477	452	0	0

*) Sopimukseen perustuva rahavirta niistä sopimuksista, jotka selvitetään bruttomääräisinä.

Konsernilla ei ollut voimassaolevia johdannaissopimuksia 31.12.2019 tai 31.12.2018.

Herkkyysanalyysi sisältää taseen 31.12.2019 (31.12.2018) sisältämät rahoitusvelat. Korkotason muutokseksi on oletettu yksi prosenttiyksikkö. Korkoposiitioksi on oletettu korolliset rahoitusvelat ja -saamiset sekä koronvaihtosopimukset tilinpäätöshetkellä niin, että kaikki sopimukset olisivat voimassa muuttumattomina koko vuoden.

Herkkyysanalyysi

	2019	2018
MEUR	Tuloslaskelma	Tuloslaskelma
Korkotason muutos +/- 1 %	+/- 0,0	+/- 0,0

Korollisten velkojen korkokustannusten vaihteluvälit 31.12.2019

Rahoituslainojen korko 1,5-3,852 % (2018; 4,03 %).

Koronvaihtosopimuksia ei ollut voimassa 31.12.2019 tai 31.12.2018.

Konsernin rahoituslainat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia. Keskimääräinen rahoituslainojen korkoprosentti on 2,795 % (2018; 4,03 %).

Rahoitusleasingvelat on diskontattu käyttäen korkokantaa 2,5 % (2018; 3,78 %).

22. Varaukset

	TAKUUVARAUS	RIITATAPAUKSISTA JOHTUVAT VARAUKSET	UUELLEENJÄRJESTELY- VARAUS	YHTEENSÄ
31.12.2017	205	50	129	384
Varausten lisäykset	26			26
Käytetyt varaukset			-15	-15
31.12.2018	231	50	114	396
Varausten lisäykset		40		40
Käytetyt varaukset	-6		-54	-60
31.12.2019	225	90	60	376

	2019	2018
Pitkäaikaiset varaukset	225	231
Lyhytaikaiset varaukset	150	164
Yhteensä	375	396

Takuuvaraus

Konserni antaa tuotteilleen takuun. Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan konsernin kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Takuuvaraus perustuu aikaisempien vuosien kokemukseen viallisista tuotteista.

Riitatapuksista johtuva varaus

Konsernilla on seitsemän keskeneräistä riitatapuusta 31.12.2019 (31.12.2018 kaksi keskeneräistä). Varauksen arvioidaan realisoituvan lähivuosina.

Uudelleenjärjestelyvaraus

Vuosina 2013-2015 kirjattiin tuotannon keskittämiseen Karstulaan liittyvää uudelleenjärjestelyvarausta yhteensä 434 TEUR. Varaus koostui Alajärven tehdaskiinteistön ylläpitokuluista sekä henkilöstön irtisanomisiin liittyvistä kuluista. Tästä varauksesta on käytetty vuosina 2014-2019 yhteensä 374 TEUR. Tilinpäätöksissä 2019 ja 2018 jäljellä oleva tuotannon keskittämiseen liittyvä varaus koostuu irtisanomisiin liittyvistä kuluista.

23. Ostovelat ja muut velat

	2019	2018
LYHYTAIKAISET VELAT		
Ostovelat	861	1 504
Muut velat	450	371
Saadut ennakot asiakkailta	5 474	4 976
Muut siirtovelat	2 837	2 143
Yhteensä	9 622	8 994

Velkojen kirjanpitoarvo vastaa käypää arvoa. Ostovelkojen maksuajat noudattavat yritysten tavanomaisia maksuehtoja.

Siirtovelkojen olennaiset erät muodostuvat henkilöstökulujen jaksotuksista ja velkojen korkojaksotuksista.

Konsernilla ei ollut voimassaolevia valuuttajohdannaisia tai koronvaihtosopimuksia 31.12.2019 tai 31.12.2018.

	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	113	252

24. Valuuttamääräiset varat ja velat

Konsernin toimintavaluutta on euro. Merkittävät valuuttamääräiset varat ja velat ovat Japanin jenimääräisiä.

Konsernin Japanin jenimääräiset saamiset ja velat euroiksi muutettuna

	2019	2018
PITKÄAIKAISET VARAT		
Lainat ja muut saamiset	1 358	1 937
PITKÄAIKAISET VELAT		
Korolliset velat	0	0
LYHYTAIKAISET VARAT		
Muut rahoitusvarat	669	873
Myyntisaamiset ja muut saamiset	105	192
LYHYTAIKAISET VELAT		
Korolliset velat	0	0
Korottomat velat	1 162	1 511
Valuuttamääräiset saamiset ja velat netto	970	1 491
Valuuttatermiinit	0	0
VALUUTTARISKI NETTO	970	1 491

Seuraavassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen Japanin jeniin verrattuna kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Muutosprosentin oletetaan olevan +/- 10 %. Herkkyysanalyysi perustuu raportointikauden päättämispäivän jenimääräisiin varoihin ja velkoihin ja siinä on huomioitu valuuttatermiinit, mutta ei muita ennakoituja eriä. Ylimääräinen jenitermiini suojaa ennakoituja liikevaihdon eriä. Nettosijoituksia ulkomai-siin tytäryhtiöihin ei ole sisällytetty herkkyysanalyysiin. Muutos olisi aiheutunut lähinnä jenimääräisten saamisten ja velkojen kurssimuutoksesta.

	2019		2018	
Muutosprosentti	+ 10 %	- 10 %	+ 10 %	- 10 %
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	71	-86	108	-132

Laskelma ja arviot jokseenkin mahdollisista muutoksista valuuttakursseissa perustuvat oletuksiin tavanomaisista markkina- ja liiketoimintaolosuhteista.

Rahoitusriskit määritelty ja niistä on kerrottu rahoitusriskien hallinnassa liitetietojen kohdassa 26.

25. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostusryhmittäin

31.12.2019

ARVOSTUSRYHMÄ (IFRS 9)	KÄYPÄÄN ARVOON MUIDEN LAAJAN TULOKSEN ERIEN KAUTTA ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT	JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT	KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT	JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVELAT	TASEARVO	KÄYPÄARVO	LIITETIETO
PITKÄAIKAISET RAHOITUSVARAT							
Muut rahoitusvarat	0	0	0		0	0	14
Pitkäaikaiset saamiset	0	77	0		77	77	15
LYHYTAIKAISET RAHOITUSVARAT							
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0	2 452	0		2 452	2 452	18
Rahavarat	0	7 053	0		7 053	7 053	19
Rahoitusvarat arvostusryhmittäin yhteensä	0	9 582	0		9 582	9 582	
PITKÄAIKAISET RAHOITUSVELAT							
Korolliset velat				4 383	4 383	4 383	21
Ostovelat ja muut velat				0	0	0	
LYHYTAIKAISET RAHOITUSVELAT							
Korolliset velat				816	816	816	21
Ostovelat ja muut velat				9 622	9 622	9 622	23
Rahoitusvelat arvostusryhmittäin yhteensä				14 822	14 822	14 822	

2018

ARVOSTUSRYHMÄ (IFRS 9)	KÄYPÄÄN ARVOON MUIDEN LAAJAN TULOKSEN ERIEN KAUTTA ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT	JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT	KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT	JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVELAT	TASEARVO	KÄYPÄARVO	LIITETIETO
PITKÄAIKAISET RAHOITUSVARAT							
Muut rahoitusvarat	0	0	0		0	0	14
Pitkäaikaiset saamiset	0	75	0		75	75	15
LYHYTAIKAISET RAHOITUSVARAT							
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0	2 132	0		2 132	2 132	18
Rahavarat	0	4 115	0		4 115	4 115	19
Rahoitusvarat arvostusryhmittäin yhteensä	0	6 322	0		6 322	6 322	
PITKÄAIKAISET RAHOITUSVELAT							
Korolliset velat				1 344	1 344	1 344	21
Ostovelat ja muut velat				0	0	0	
LYHYTAIKAISET RAHOITUSVELAT							
Korolliset velat				451	451	451	21
Ostovelat ja muut velat				8 994	8 994	8 994	23
Rahoitusvelat arvostusryhmittäin yhteensä				10 789	10 789	10 789	

26. Rahoitusriskit ja niiden hallinta

Konserni altistuu liiketoiminnassaan erilaisille rahoitusriskeille.

Riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, luottoriski, maksuvalmiusriski ja kovenanttiriski. Konsernin rahoitus on keskitetty emoyhtiöön. Emoyhtiön talousosasto vastaa rahoitusriskien hallinnasta hallituksessa hyväksytyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti.

VALUUTTARISKIT

Valuuttakurssien vaihtelut saattavat vaikuttaa epäedullisesti Honkarakenteen liiketoiminnan tulokseen.

Honkarakenne toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut eri valuutapositioneista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutoissa olevat sijoitukset tytäryhtiöihin muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan.

Konserni suojautuu valuuttariskejä vastaan käyttämällä pääsääntöisesti euroa transaktiovaluuttana niin myynti- kuin ostotoiminnassa. Konsernin merkittävin ulkomaanvaluutta on Japanin jeni. Vuonna 2019 jenimääräisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 10 % (11 % vuonna 2018). Konsernin jenimääräiset saatavat ja velat sekä herkkyysoanalyysi on esitetty tilinpäätöksen 31.12.2019 liitetietojen kohdassa 25. Tilinpäätöksessä 31.12.2019 ei ollut avoimia valuuttatermiinejä (kuten ei ollut vuotta aikaisemminkaan). Honkarakenne ei sovelta suojauslaskentaa käyttämiinsä valuuttatermiineihin eikä ole tehnyt päätöstä suojauslaskennan aloittamisesta.

Yhtiö suojaa ennen seuraavaa vuotta 0 - 60 % seuraavan vuoden arvioidusta jenimääräisestä liikevaihdosta. Lisäksi emoyhtiöllä on 1,2 miljoonan euron arvoinen sisäinen laina, jonka Japanin tytäryhtiö on antanut emoyhtiölle. Tähän lainaan kohdistuu valuuttakurssiriski.

Vaikka Honkarakenne käyttää valuuttariskiensä hallintaan rahoitusinstrumentteja, on mahdollista, että valuuttakurssit tulevaisuudessa voivat vaikuttaa epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin.

KORKORISKI

Korkotason vaihtelut voivat vaikuttaa epäedullisesti Honkarakenteen liiketoiminnan tulokseen.

Honkarakenne-konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on altistunut käyvän arvon korkorisille ja se liittyy lähinnä lainasalkkuun. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja voi käyttää koronvaihtosopimuksia suojautumisessa korkojen muutosten aiheuttamilta vaikutuksilta. Konsernin lainoihin kohdistuvaan korkorisktiin vaikuttaa myös rahoituslaitosten perimä viitekoron päälle laskettava korkomarginaali.

Korkotason olennainen nousu voi vaikuttaa yksityiseen kulutukseen negatiivisesti. Lisäksi korkotason nousu voi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti rahoituksen hintaan ja yhtiön tämänhetkisiin rahoituskuluihin. Honkarakenne seuraa tiiviisti korkotason kehitystä ja pyrkii aktiivisesti hallitsemaan korkorisikiään. Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitakseen tällaista mahdollista kehitystä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin sekä osakkeiden hintaan.

Yhtiön rahalaitoslainat ovat kaikki vaihtuvakorkoisia.

Korkoprosenteista ja niiden vaihtelun vaikutuksesta on kerrottu liitetietojen kohdassa 21.

LUOTTORISKI

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty tilinpäätöksen 31.12.2019 liitetietojen kohdassa 18.

Luottotappioriskiä hallitaan ennakkomaksuilla, pankkitakauksilla ja vientirembursseilla. Myyntialueet vastaavat myyntisaamiin liittyvästä luottoriskistä. Mahdollisten maksuhäiriöiden osalta yhtiö pyrkii neuvottelemaan maksuohjelmista tai käyttää perintätoimistoa maksun saamiseksi. Konsernin myyntisaamisten luottoriskin enimmäismäärä vastaa myyntisaamisten kirjanpitoarvoa per 31.12.2019. Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitakseen luottoriskiä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkyymiin.

Honkarakenne-konserni otti IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardinmukainen rahoitusvarojen arvonalentumismalli perustuu odotettavissa oleviin luottotappioihin, joissa asiakkaan luottoriski on huomioitu. Odotettujen luottotappioiden yksinkertaistettua menettelyä sovelletaan myyntisaamiin ja myyntisaatavat luokitellaan niiden erääntymisajankohdan mukaan ja oletettu arvonalennus arvioidaan luokitellaan.

Lisäksi konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko objektiivista näyttöä jonkin myyntisaamiin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvonalentumisesta. Mikäli arvonalentumisesta on perusteltua näyttöä, arvioidaan rahoitusvarasta kerrytettävissä oleva rahamäärä, joka on erän käypä arvo, ja kirjataan arvonalentumistappio siltä osin kuin kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksuoroituksen viivästyminen yli 90 päivää voivat olla näyttöä rahoitusvaran mahdollisesta arvonalentumisesta.

Johdannaispimuksia tehdään vain pankkien kanssa, joilla on hyvä luottokelpoisuus. Konsernin muiden rahoitusvarojen kuin myyntisaamisten luottoriskin enimmäismäärä vastaa näiden muiden rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa taseessa.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 konsernilla ei ollut voimassa olevia johdannaispimuksia kuten ei ollut vuotta aikaisemminkaan.

MAKSUVALMIUSRISKI

Honkarakenteen velanmaksukyvyyn ylläpitäminen edellyttää hyvää kassavirtaa.

Jotta Honkarakenne pystyisi toteuttamaan strategiaansa, yhtiö tarvitsee positiivista kassavirtaa, joka tukee yhtiön asettamien vaatimusten toteuttamista, toimintojen ylläpitämistä, velkojen takaisinmaksua sekä rahoituslähteiden saatavuutta tulevaisuudessa. Kassavirran kasvuun on perustuttava nykyisten tuotteiden myynnin kasvuun ja Honkarakenteen onnistumiseen uusien, tuottavien tuotteiden sekä jakelukanavien lanseeraamisessa. Mikäli Honkarakenne ei kykene saamaan aikaan riittäviä kassavirtoja, jotka tukevat näitä toimintoja, taikka saamaan riittävää rahoitusta hyväksyttävillä sopimusehdoilla, sillä voi olla olennaisen epäedullinen vaikutus Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin.

Honkarakenteella on lyhytaikaista käyttöpääomatarvetta varten käytössä 4,5 miljoonan euron (4,5 milj. euron) pankkitililimiitti. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 limiittiä ei ollut käytössä kuten ei ollut vuotta aikaisemminkaan. Pankeilla on oikeus irtisanoa pankkitililimiitit lyhyellä ilmoitusajalla, mikäli Honkarakenteen maksukyky heikkenee oleellisesti tai muusta liiketoiminnallisesta syystä.

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi riittävästi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan likvidien varojen lisäksi tililuottolimiittien avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia.

Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitakseen maksuvalmiusriskiä, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuudennäkymiin.

Rahoitusvelkojen erääntymistaulukko on esitetty liitetietojen kohdassa 21. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä koronmaksut että pääoman takaisinmaksut.

YHTIÖN OMISTAMIEN OSAKKEIDEN HINTARISKI

Konsernilla ei ole merkittäviä sijoituksia noteeratuissa osakkeissa, joten näiden osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuva hintariski ei ole olennainen.

27. Ehdolliset velat

OMASTA PUOLESTA ANNETUT VAKUUDET JA TAKAUKSET	2019	2018
Yrityskiinnitykset	210	210
Kiinteistökiinnitykset	7 932	7 432
Omasta puolesta takaukset	2 508	2 499
Yhteensä	10 650	10 141

Yritys- ja kiinteistökiinnitykset on annettu rahalaitoslainojen vakuudeksi. Nämä lainat erääntyvät vuosina 2018-2022.

Omasta puolesta annetut takaukset ovat ennakkomaksujen ja rakennuttamiseen liittyviä vakuuksia.

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä tai muita vakuuksia

	2019	2018
Rahalaitoslainat	3 343	1 793
Yhteensä	3 343	1 793

Muut vuokrasopimukset

	2019	2018
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät käyttöleasingmaksut	48	76
1-5 vuoden sisällä erääntyvät käyttöleasingmaksut	50	91
Yhteensä	97	167

Muut käyttöleasingsopimukset ovat kopiokoneiden, tulostimien ja autojen vuokrasopimuksia.

Rahoitusinstrumentit

Konsernilla ei ollut voimassaolevia valuuttajohdannaisia tai koronvaihtosopimuksia 31.12.2019 tai 31.12.2018.

28. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut

LIIKETOIMET, JOIHIN EI LIITY MAKSUTAPAHTUMAA	2019	2018
Poistot	1 844	1 238
Varausten muutos	-95	11
Arvonalentumiset	0	61
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-5	-89
Yhteensä	1 743	1 221

29. Merkittävimmät strategiset ja operatiiviset riskit ja niiden hallintakeinot

Konsernin riskit jaetaan strategisiin ja operatiivisiin riskeihin, vahinkoriskeihin ja rahoitusriskeihin. Riskien arvioinnissa on otettu huomioon niiden toteutumisen todennäköisyys ja vaikuttavuus.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät liiketoiminnan luonteeseen ja koskevat muun muassa konsernin toimintaympäristön muutoksia, markkinatilanteen muutoksia, raaka-ainevaroja, lainsäädännön muutoksia, liiketoimintakokonaisuutta, yrityksen, tuotemerkkien ja raaka-aineen mainetta sekä suuria investointeja.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA MARKKINATILANTEEN MUUTOKSIIN LIITTYVÄ RISKI

Maailmanlaajuiset suhdannevaihtelut vaikuttavat kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla yhtiön markkina-alueilla. Kysynnän mahdollinen väheneminen nykytasosta voi vaikuttaa myös yhtiön myyntiin ja kannattavuuteen. Tilanteeseen reagoidaan tehostamalla tavaravirtojen hallintaa, sopeuttamalla henkilöstön määrää eri työtehtävissä, tehostamalla markkinointitoimintoja, lakkauttamalla kannattamattomia toimipisteitä, hinnoittelumuutoksilla sekä tehostamalla yleisesti toimintaa. Vaikka yhtiö toimii aktiivisesti hallitakseen kustannuksia, epäonnistuminen kyseisten riskien hallinnassa voisi vaikuttaa olennaisen epäedullisesti Honkarakenteen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuuden näkymiin sekä osakkeiden hintaan. Tällä hetkellä suhdannevaihtelun riski korostuu erityisesti Venäjällä. Venäjä on yksi Honkarakenteen merkittävimmistä liiketoiminta-alueista. Ukrainan tilanteeseen liittyvät pakotteet ja voimakkaat valuuttakurssivaihtelut aiheuttavat epävakautta Venäjän markkinoilla. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia myös Honkarakenteen liiketoimintaan.

Taloudellisten suhdanteiden vaihtelut saattavat vaikuttaa myös haitallisesti konsernin asiakkaiden maksukykyyn sekä alihankkijoiden toimintaan.

Honkarakenne panostaa asiakastarpeiden ymmärtämiseen ja vastaa niihin muun muassa kehittämällä jatkuvasti tuotteita uusille asiakassegmenteille.

Häiriöt jakelukanavien toiminnan tehokkuudessa voivat vaikuttaa tuotteiden menekkiin. Erityisesti riskiä voidaan pitää korkealla Venäjän markkina-alueella, jossa liiketoiminta perustuu yhden maahantuojan suorituskykyyn. Venäjän osalta riskiä lisää myös markkinaympäristön tilanne.

Taloudellinen taantuma voi vaikuttaa lisäksi emoyhtiön hallussa olevien tonttien, osakkeiden ja kiinteistöjen arvoon. Yhtiö pyytää ulkopuoliselta arvioijalta arviokirjat kiinteistöistä 3-5 vuoden välein.

RAAKA-AINEEN HANKINTAAN LIITTYVÄ RISKI

Raaka-aineiden hankinnassa kriittisissä raaka-aineissa ja alihankintatuotteissa on tavoitteena useamman toimittajan periaate, jolla varmistetaan häiriötön toiminta. Honkarakenne myös lisää puun riittävyttä käyttämällä raaka-aineen mahdollisimman tarkkaan sekä huomioimalla sen asettamat erityisvaatimukset tuotekehityksessä. Honkarakenne pyrkii hallitsemaan raaka-aineeseen liittyvää kilpailuriskiä jatkuvalla tuotekehityksellä, vahvalla kokonaiskonseptilla ja brändillä.

LAINSÄÄDÄNNÖLLISIIN MUUTOKSIIN LIITTYVÄ RISKI

Honkarakenteen valmistamista puutaloista pääosa myydään Suomeen, Venäjälle ja Venäjän naapurimaihin. Mikäli näillä markkinoilla säädetään uutta yhtiölle epäedullista lainsäädäntöä, asetetaan odottamattomia veroja, tulleja, muita kyseisiltä markkinoilta saatavia tuloja koskevia maksuja sekä vientirajoituksia tai muita valtioiden säätämiä rajoituksia, tällä voi olla olennainen haitallinen vaikutus yhtiön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen. Ukrainan tilanteen myötä tämä riski korostuu tällä hetkellä erityisesti Venäjällä.

Rakentamiseen liittyvät tulevat säädökset ja normit erityisesti energian kulutukseen ja paloturvallisuuteen liittyen saattavat vaikuttaa liiketoiminnan kannattavuuteen.

Lainsäädännöllisiin riskeihin varaudutaan huolehtimalla tuotekehityksessä pitkäjänteisesti siitä, että Honkarakenteen tuotteet vastaavat paikallisia määräyksiä. Honkarakenne hankkii tuotteille tarvittavat hyväksynät jokaisessa kohdemaassa. Erityisesti energiamääräysten kehittyminen ja niihin vastaaminen on tuotekehitystyön seurannassa.

HALLINTOMALLIIN JA RAPORTOINTIPERIAATTEIDEN KESTÄVYYTEEN LIITTYVÄ RISKI

Strategisten riskien alueeseen luetaan myös yhtiön hallintomallin ja raportointiperiaatteiden kestävyys. Honkarakenne noudattaa Helsingin Pörssissä listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevaa Corporate Governance –suositusta. Yhtiö uskoo, että Corporate Governance -suosituksen mukainen selkeä hallinnointimalli, jossa johtamisjärjestelmä sekä henkilöiden vastuut, oikeudet, velvollisuudet ja raportointisuhteet on määritelty selkeästi ja jonka olennaisimmat piirteet ja periaatteet on selostettu myös julkisesti, on omiaan luomaan luottamusta Honkarakenne-konserniin ja sen johtamiseen.

OMISTUKSEN KESKITTYMISEEN LIITTYVÄ RISKI

Saarelainen Oy ja eräät Honkarakenne Oyj:n Saarelaisen sukuun kuuluvat henkilöosakkaat ovat solmineet muutetun osakassopimuksen 17.2.2009. Osakassopimukseen sitoutuneiden tahojen omistusosuus Yhtiön kaikista osakkeista on 16,06 % ja osuus kaikista äänistä 38,18 %. Saarelainen Oy:llä yhdessä osakassopimukseen sitoutuneiden Saarelaisen sukuun kuuluvien henkilöomistajien kanssa on merkittävä osuus Yhtiön äänivallasta. Omistuksen keskittyminen voi joissain tilanteissa vähentää muiden osakkaiden vaikutusvaltaa yhtiössä.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit sisältävät sekä taloudellisia että operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä. Taloudelliset riskit liittyvät liikearvoon sekä aineettomiin oikeuksiin, laskennallisiin verosaamisiin, osingonmaksukykyyn ja verotukseen. Operatiiviseen toimintaan liittyvät riskit liittyvät tuotteisiin, jakeluteihin, henkilöstöön, toimintaan ja prosesseihin.

LIKEARVOON, LASKENNALLISIIN VEROSAAMIIN JA AINEETTOMIIN OIKEUKSIIN LIITTYVÄT RISKIT

Yhtiöllä on konsernitaseen 31.12.2019 mukaan laskennallisia verosaamia 1,6 miljoonaa euroa, liikearvoa 0,1 miljoonaa euroa ja muita aineettomia hyödykkeitä 0,2 miljoonaa euroa. Markkinatilanteen muutokset voivat aiheuttaa myös laskennallisten verosaamisten, liikearvon ja aineettomien oikeuksien arvonalentumiseen liittyvää riskiä. Liikearvoista ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuon.

Liikearvon arvonalentumistestauksessa sekä laskennallisten verosaamisten arvostusten arvioinnissa käytetyt rahavirtaennusteet perustuvat yhtiön johdon taloudellisiin ennusteisiin. On mahdollista, että rahavirtaennusteisiin liittyvät oletukset eivät toteudu, minkä seurauksena syntyvillä liikearvon ja laskennallisten verosaamisten arvonalennuksilla voi olla epäedullinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Konsernitaseen 31.12.2019 laskennallisiin verosaamisiin sisältyy 0,3 miljoonan euron suuruinen erä, joka liittyy käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin. Verotuksessa vahvistettujen tappioiden perusteella kirjatuissa laskennallisissa verosaamisissa on 0,3 miljoonan euron suuruinen erä, jolla ei ole erääntymispäivää.

Yhtiön näkemyksen mukaan taseeseen merkityt laskennalliset verosaamiset pystytään hyödyntämään käyttäen arvioitua verotettavaa tuloa, joka perustuu Honkarakenteen liiketoimintasuunnitelmiin. Positiivista tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään erityisesti vuosina 2012 - 2016 toteutettuja merkittäviä tehostustoimia ja uudelleen organisoimista mm. Alajärven tuotantolaitoksesta luopumista, töiden uudelleen järjestelyjä ja laajentumista uusille markkina- ja liiketoiminta-alueille. Nämä toteutetut tehostustoimet ja uudelleen organisoimiset ovat pienentäneet konsernin kuluja ja konsernin tulos on kehittynyt positiivisesti. Konserni on panostanut markkinointiin ja se on tuottanut tulosta, Honkarakenne pääsi mukaan Suomen piristyneeseen markkinakehitykseen. Tuloskehitystä tukevana näyttönä pidetään myös sitä, että konsernin tilauskanta on tilinpäätöshetkellä korkeammalla tasolla kuin vastaavana ajankohtana edellisellä vuonna. Terveellinen rakentaminen on kasvava trendi markkinoilla ja Honkarakenne on panostanut voimakkaasti terveelliseen rakentamiseen, mm. Honkarakenteella on ainoana hirsitalotomittajana VTT:n myöntämä sertifikaatti (Terve Talo). Julkis- ja hoivarakentaminen on lähtenyt hyvin käyntiin ja siltä sektorilta on saatu merkittäviä puitesopimuksia ja tilauksia. Myös Kiinan markkinoille tehtyjen panostusten uskotaan tuottavan tulosta lähivuosina.

Mikäli tulos ei kehity odotetun mukaisesti on mahdollista, että verosaamia ei ehditä hyödyntämään ajallaan ja niistä on tehtävä arvonalennus. Tällä voi olla epäedullinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

VEROTUSRISKIT

Mikäli tulevaisuudessa tapahtuvissa verotarkastuksissa havaittaisiin poikkeamia, jotka johtaisivat veronoikeykseen mahdollisine korotus- ja sakkoseurauksineen, voi sillä olla olennainen epäedullinen vaikutus yhtiön tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Yhtiö toimii usealla eri markkina-alueella ja on usean eri maan verosääntelyn kohteena.

TUOTEVASTUURISKIT

Tuotevastuuriskejä pyritään pienentämään kehittämällä tuotteista mahdollisimman käyttäjäturvallisia. Tuotevastuuriskiltä on suojauduttu konsernitaseella vakuutuksella.

TOIMINNALLISET RISKIT JA PROSESSIRISKIT

Honkarakenteen toiminnalliset riskit liittyvät inhimillisen toiminnan, yrityksen sisäisten prosessien tai ulkoisten tapahtumien seurauksiin. Tehdastoimintaan liittyvät operatiiviset riskit minimoidaan muun muassa järjestelmällisellä kehitystyöllä. Uusien valmistustekniikoiden ja tuotantolinjojen käyttöönottoon liittyy kustannusriskejä ja kapasiteettiriskejä. Niiltä pyritään suojautumaan huolellisella suunnittelutyöllä ja henkilöstön kouluttamisella. Riippuvuus keskeisistä tavarantoimittajista voi nostaa konsernin materiaalikustannuksia tai koneiden tai niiden varaosien kustannuksia tai vaikuttaa tuotantoon. Toiminnallisia häiriöitä voi liittyä myös muutoksiin jakelukanavissa ja logistisissa järjestelmissä. Sopimusriskit ovat osa toiminnallisia riskejä.

Honkarakenteella on yksi merkittävä jälleenmyyjä, jonka kautta muodostuu merkittävä osuus konsernin liikevaihdosta ja tuloksesta.

Konsernin liiketoiminta perustuu toimiville ja luotettaville tietojärjestelmille. Niihin liittyviä riskejä pyritään hallitsemaan mm. kahdentamalla kriittiset tietojärjestelmät, kiinnittämällä huomiota yhteistyökumppaneiden valintaan sekä standardoimalla käytössä olevia työasemamalleja ja ohjelmistoja sekä tietoturvaan liittyviä menettelytapoja. Konsernin liiketoiminnan luonteen mukaisesti myyntisaamiset ja vaihto-omaisuus ovat merkittäviä tase-eriä.

Myyntisaamisiin liittyvää luottotappioriskiä hallitaan konsernin ennakkomaksukäytännöillä, takauksilla ja remburssikauppaehdoilla.

Konsernin osaaminen liittyy liiketoimintaprosesseihin, joita ovat markkinointi, myynti, suunnittelu, tuotekehitys, tuotanto ja logistiikka sekä tarvittaviin tukitoimintoihin, joita ovat mm. tietohallinto, talous, henkilöstöasiat ja viestintä. Osaamisen ennakoimaton merkittävä vähentyminen tai henkilöiden uudistumiskyvyn heikkeneminen on riski. Yhtiö pyrkii jatkuvasti lisäämään henkilöstönsä ydin- ja muuta merkittävää osaamista tarjoamalla mahdollisuuksia työssä oppimiseen ja koulutukseen sekä rekrytoimalla tarvittaessa osaavaa uutta henkilöstöä.

Vahinkoriskit

Konsernitasolla ohjataan keskitetysti käyttöomaisuuden vahinko- ja keskeytysvakuutuksia tavoitteena kattava vakuutussuoja mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille. Lisäksi kaikilla kriittisillä tuotantolinjoilla on automaattinen sprinklausjärjestelmä tulipalojen varalta. Vahinkoriskeihin kuuluvat myös työterveys- ja työsuojaeruriskit, ympäristöriskit ja onnettomuusriskit. Konserni tarkistaa säännöllisesti vakuutuksensa osana riskien kokonaishallintaa. Vaikka vakuutuksilla pyritään kattamaan ne riskit, jotka ovat taloudellisesti tai muista syistä järkeviä hoitaa vakuuttamalla, vahinkoriskien toteutuminen voi johtaa henkilö- ja omaisuusvahinkoihin tai liiketoiminnan keskeytymiseen.

30. Pääoman hallinta

Honkarakenteen pääoma koostuu omasta pääomasta ja velasta. Pääomanhallinnan pyrkimyksenä on tukea liiketoimintaa varmistamalla toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa. Yhtiön pääomarakennetavoitteena on taloudellinen toimintaympäristö huomioden omavaraisuusasteen pitäminen yli 35 prosentissa. Yhtiön pääomanpalautus omistajille koostuu osingoista, pääoman palautuksesta ja omien osakkeiden hankinnasta.

Pääomarakenne ja keskeiset tunnusluvut

MEUR	2019	2018
Nettorahoitusvelat	-1,9	-2,3
Oma pääoma yhteensä	12,5	10,1
Nettovelat ja pääoma yhteensä	10,6	7,8
Omavaraisuusaste (%)	55,9	60,8
Nettovelkaantumisaste (%)	-14,8	-22,9

31. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiri koostuu tytäryrityksistä ja osakkuusyrityksistä sekä johdosta ja heidän vaikutusvalta-yhtiöistään sekä Saarelaisten osakassopimuksen piiriin kuuluvista henkilöistä ja heidän määräysvalta-yhtiöistään. Lähipiiriin kuuluva johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja yhtiön johtoryhmästä.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

YRITYS	KOTIMAA	OMISTUSOSUUS JA OSUUS ÄÄNIVALLASTA (%)
Emoyritys Honkarakenne Oyj	Suomi	
Honka Blockhaus GmbH	Saksa	100
Honka Japan Inc.	Japani	100
Honkarakenne Sarl	Ranska	100
Alajärven Hirsitalot Oy	Suomi	100
Honka-Kodit Oy	Suomi	100
Honka Management Oy	Suomi	100

Honka Management Oy omistaa 286 250 kappaletta Honkarakenne Oyj:n B-lajin osaketta.

Osakkuusyritykset

YRITYS	KOTIPAIKKA	OMISTUSOSUUS (%)
Pielishonka Oy	Liekksa	39,3
Puulaakson Energia Oy	Karstula	25,9

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat:

2019	MYYNIT	OSTOT	SAAMISET	VELAT
Osakkuusyritykset	124	354	12	0
Johtoon kuuluvat avainhenkilöt	0	0	0	0
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiri	0	68	0	0
Muut lähipiiriin kuuluvat	58	65	3	3

2018	MYYNIT	OSTOT	SAAMISET	VELAT
Osakkuusyritykset	147	259	11	0
Johtoon kuuluvat avainhenkilöt	0	0	0	0
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiri	0	83	0	0
Muut lähipiiriin kuuluvat	37	88	0	1

Tavaroiden ja palvelujen hinnoittelu osakkuusyhtiöiden kanssa perustuu markkinaehtoiseen hinnoitteluun.

Osana Honkarakenteen rahoitusjärjestelyjä Honkarakenteen pääomistaja Saarelainen Oy myönsi marraskuussa 2016 Honkarakenne Oyj:lle vakuudettoman pankkilainoille alisteisen juniorilainan summaltaan 300 TEUR. Tämä laina korkoineen maksettiin pois vuonna 2018.

Emoyhtiö Honkarakenne Oyj on vuosina 2010 ja 2011 myöntänyt Honka Management Oy:lle yhteensä 851 TEUR pitkäaikaisen lainan. Lainaa erääntyi maksettavaksi 2016, mutta laina-aikaa on jatkettu. Tästä lainasta tehtiin vuonna 2018 arvonalennuskirjaus 281 TEUR, joka peruutettiin vuonna 2019. Arvonalennuskirjauksella tai sen peruutuksella ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

32. Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhde-etuudet

	2019	2018
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	721	630
Työsuhteen päättymisen yhteydessä suoritettut etuudet	0	0
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	205	148
Yhteensä	926	778

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät sekä lakisääteisen että vapaaehtoisen eläkejärjestelyn kulut. Eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

Erittely työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista:

	2019	2018
LAKISÄÄTEISET ELÄKKEET		
Toimitusjohtaja		
Marko Saarelainen	48	40
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	56	50
Hallituksen jäsenet	18	16
Lakisääteiset eläkkeet yhteensä	122	106
LISÄELÄKETURVA		
Toimitusjohtaja		
Marko Saarelainen	37	19
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	47	23
Lisäeläketurva	84	42
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet yhteensä	206	148

Johdon palkat ja palkkiot:

	2019	2018
Toimitusjohtaja	275	232
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	322	286
Hallituksen jäsenet	102	93
Yhteensä	699	611

TOIMITUSJOHTAJAN PALKAT JA PALKKIOT

Saarelainen Marko	275	232
Yhteensä	275	232

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKAT JA PALKKIOT

Ristola Arimo, puheenjohtaja	30	29
Kohtamäki Timo	18	17
Ruonen Helena, hallituksessa 13.4.2018 lähtien	18	14
Saarelainen Kari, hallituksessa 13.4.2018 lähtien	18	14
Saarimäki Kyösti	18	17
Saarelainen Anita, hallituksessa 13.4.2018 asti	0	4
Yhteensä	102	93

Johdon eläkesitoumukset ja irtisanomiskorvaukset

Honkarakenne Oyj:n toimitusjohtajan eläkeikään ei ole tehty erityissopimuksia. Peruseläke on maksupohjainen, jonka lisäksi hänelle, niin kuin konsernin johtoryhmään kuuluville, on tehty maksupohjainen järjestely, jonka kulut on eritelty kohdassa työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet.

Honkarakenne Oyj:n toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kk, minkä lisäksi hänelle maksetaan 6 kk:n palkkaa vastaava korvaus, mikäli toimitusuhde päättyy yhtiön aloitteesta.

33. Konsernin tunnusluvut

Honkarakenne noudattaa raportoinnissaan Euroopan arvopaperiviranomaisen (ESMA) suositusta vaihtoehtoisista tunnusluvuista (APM). Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Suosituksen vuoksi aikaisemman ilmaisun ”ilman kertaeriä” sijasta käytetään termiä ”oikaistu”. Oikaisueroiksi yhtiö luokittelee sellaiset merkittävät liiketapahtumat, joiden katsotaan vaikuttavan eri raportointikausien väliseen liiketoiminnan vertailuun. Tällaisia ovat muun muassa merkittävät uudelleenjärjestelykulut, merkittävät pysyvien vastaavien arvonalentumistappiot tai niiden peruutukset, merkittävät omaisuuserien luovutusvoitot ja –tappiot tai muut tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat merkittävät tulot tai kulut.

Honkarakenteen näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää Honkarakennetta koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analyytikoille ja muille tahoille Honkarakenteen toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista ja ovat usein analyytikkojen, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämiä. Oman pääoman tuotto, omavaraisuusaste, nettorahoitusvelat ja nettovelkaantumisaste (gearing) esitetään täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne ovat yhtiön näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita Honkarakenteen kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkojaan. Lisäksi bruttoinvestoinnit ja tutkimus- ja kehitysmenot antavat lisätietoja Honkarakenteen liiketoiminnan rahavirtaan liittyvistä tarpeista. Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tunnuslukujen jälkeen.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT		2019	2018	2017	2016	2015
Liikevaihto	MEUR	47,55	48,86	43,41	36,08	39,11
Liikevoitto	MEUR	3,38	1,62	1,67	-0,81	-1,08
	% liikevaihdosta	7,1	3,3	3,9	-2,2	-2,8
Tulos ennen veroja	MEUR	3,21	1,49	1,70	-1,15	-1,72
	% liikevaihdosta	6,8	3,1	3,9	-3,2	-4,4
Oman pääoman tuotto	%	20,5	12,3	11,1	-19,6	-13,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	17,7	12,6	9,5	-6,7	-1,9
Omavaraisuusaste	%	55,9	60,8	50,7	41,0	37,1
Nettorahoitusvelat	MEUR	-1,9	-2,3	0,4	5,0	6,5
Nettovelkaantumisaste	%	-14,8	-22,9	4,9	74,7	81,4
Bruttoinvestoinnit *)	MEUR	3,2	1,1	0,5	0,1	0,1
	% liikevaihdosta	6,8	2,2	1,2	0,2	0,2
Tutkimus- ja kehitysmenot	MEUR	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4
	% liikevaihdosta	0,5	0,5	0,6	0,8	0,9
Tilaukanta	MEUR	27,6	24,8	23,0	16,3	15,0
Henkilöstö keskimäärin		155	147	137	136	139
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT						
Tulos/osake **)	euro	0,40	0,20	0,15	-0,29	-0,22
OSINKO/OSAKE	euro	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osinko/tulos, %	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Efekttiivinen osinkotuotto	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma/osake	euro	2,14	1,73	1,53	1,34	1,56

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT		2019	2018	2017	2016	2015
P/E -luku		10,6	9,9	23,5	neg.	neg.
Osakkeen kurssikehitys						
VUODEN YLIN KURSSI	euro	4,28	4,02	3,92	1,78	2,50
Vuoden alin kurssi	euro	1,98	1,88	1,55	1,20	1,52
Tilinpäätöspäivän kurssi	euro	4,20	1,99	3,61	1,65	1,60
Osakekannan markkina-arvo ***)	MEUR	24,6	11,6	21,1	8,0	7,8
Osakkeiden vaihto	vaihdon arvo	5,8	7,6	10,9	1,8	1,2
	vaihdon määrä	2 076	2 396	3 762	1 198	702
	osuus osakkeiden kokonaismäärästä	35,5	41,0	66,3	24,7	14,5
Osakkeiden oikaistu lukumäärä ****)						
	tilikauden lopussa	5 847	5 847	5 847	4 847	4 847
	keskimääräinen tilikaudella	5 847	5 847	5 677	4 989	4 989

*) Bruttoinvestoinnit on esitetty ilman IFRS 16 -standardin mukaisia käyttöoikeusomaisuuseriä **) Hallituksen esitys

) A-osakkeen arvona on käytetty B-osakkeen kurssia *) Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet on vähennetty

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO-%

$$\frac{\text{Tilikauden voitto / tappio}}{\text{Oma pääoma yhteensä, keskiarvo}} \times 100$$

SIJOITETUN PÄÄOMA TUOTTO-%

$$\frac{\text{Tilikauden voitto / tappio ennen veroja}}{\text{Oma pääoma + rahoitusvelat, keskiarvo}} \times 100$$

OMAVARAISUUSASTE, %

$$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

NETTORAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat - rahavarat

NETTOVELKAANTUMISASTE, % (gearing)

$$\frac{\text{Rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$$

TULOS/OSAKE

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto / tappio}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin}}$$

OSINKO/TULOS, %

$$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$$

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO-%

$$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakkeen viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$$

OMA PÄÄOMA/OSAKE

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$$

HINTA/VOITTOSUHDE (P/E)

$$\frac{\text{Osakkeen päätöskurssi}}{\text{Tulos/osake}}$$

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
LIIKEVAIHTO	44 645	46 501
Valmiiden ja keskeneräisten varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	401	-46
Valmistus omaan käyttöön (+)	4	120
Liiketoiminnan muut tuotot	133	64
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-22 140	-23 273
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-73
Ulkopuoliset palvelut	-7 550	-9 243
Henkilöstökulut	-7 875	-7 245
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 379	-1 218
Arvonalentumiset		-61
Liiketoiminnan muut kulut	-3 515	-5 389
Liikevoitto/-tappio	2 723	138
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	1 300	
Muut korko- ja rahoitustuotot	104	141
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-165	-345
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	3 962	-66
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		21
TULOVEROT		
Maksetut verot	-130	
Laskennallisen verosaamisen muutos	-305	-332
Tilikauden voitto/tappio	3 527	-377

Emoyhtiön tase (FAS)

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	162	32
Ennakkomaksut	131	174
	292	206
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	889	889
Rakennukset ja rakennelmat	4 136	4 453
Koneet ja kalusto	4 182	2 485
Muut aineelliset hyödykkeet	63	139
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	973	585
	10 243	8 551
SIJOITUKSET		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	354	318
Osuudet osakkuusyhteisöissä	387	387
Muut osakkeet ja osuudet		
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 035	1 600
	1 776	2 304
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	12 311	11 062

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Keskeneräiset tuotteet	2 063	2 445
Valmiit tuotteet / Tavarat	2 100	1 318
Muu vaihto-omaisuus	859	859
	5 022	4 621
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	851	570
Lainasaamiset	24	21
Laskennalliset verosaamiset		305
	875	895
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset	1 461	1 605
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	698	519
Saamiset osakkuusyhtiöiltä	12	11
Muut saamiset	29	232
Siirtosaamiset	883	30
	3 082	2 396
Rahat ja pankkisaamiset	6 048	2 813
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 028	10 726
Vastaavaa yhteensä	27 338	21 788

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	9 898	9 898
Ylikurssirahasto	520	520
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	8 079	8 079
Edellisten tilikausien voitto	-9 538	-9 161
Tilikauden voitto / tappio	3 527	-377
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	12 486	8 959
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	338	360
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	2 893	1 343
Velat saman konsernin yrityksille	1 200	1 800
	4 093	3 143
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	450	450
Saadut ennakot	6 126	4 671
Ostovelat	830	1 448
Velat saman konsernin yrityksille	161	567
Muut velat	214	154
Siirtovelat	2 640	2 037
	10 421	9 326
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	14 514	12 469
Vastattavaa yhteensä	27 338	21 788

Emoyhtiön rahoituslaskelma

TEUR	2019	2018
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden tulos	3 527	-377
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	1 379	1 279
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-359	497
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 239	204
Muut oikaisut	336	292
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	3 644	1 895
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-649	781
Vaihto-omaisuuden muutos	-401	119
Lyhytaikaisten velkojen muutos	1 086	993
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	3 681	3 788
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-170	-261
Saadut osingot liiketoiminnasta	1 313	0
Saadut korot liiketoiminnasta	86	116
Maksetut verot	-130	0
	4 780	3 643

TEUR	2019	2018
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineell. ja aineett. hyödykkeisiin	-3 155	-1 099
Aineell. ja aineett. hyödykkeiden luovutusvoitot	107	52
Vähemmistöosuuden lunastus	-12	0
Myönnettyjen lainojen takaisinmaksut	565	0
	-2 495	-1 047
Osakeanti	0	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	2 000	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 050	-1 783
Rahoituksen rahavirta	950	-1 783
Rahavarojen muutos	3 235	814
Rahavarat tilikauden alussa	2 813	1 999
Rahavarat tilikauden lopussa	6 048	2 813

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet (FAS)

LAATIMISPERIAATTEET

KÄYTTÖOMAISUUS

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuon.

Rakennukset ja rakennelmat sisältävät aikaisemmin voimassa olleen kirjanpitolain mukaan kirjattuja arvonoroktuksia ja näiden arvonorostusten perusteiden olemassaoloa arvioidaan vuosittain.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenuosta arvioidun taloudellisen käyttöön mukaan tasapoistoin. Koneet ja kalustot ryhmässä tehtaiden uusien tuotantolinjojen poistoajat ovat 12 vuotta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	5 - 10 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10 - 30 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 12 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3 - 10 vuotta

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuuteen sisältyvät erät on arvostettu FIFO-periaatteen mukaisesti välittömään hankintamenuon, todennäköiseen jälleenhankinta- tai luovutushintaan, mikäli se on alhaisempi.

LIKEVAIHTO

Liikevaihtoon kirjataan varsinaisen toiminnan myyntituotot, joista on vähennetty myönnetty alennukset sekä arvonnäisävero. Myyntituotot tuloutetaan toimituksiin perustuen.

JOHDANNAISET

Yhtiön johdannaiset sisältävät valuuttatermiinejä ja koronvaihtosopimuksia. Valuuttatermiineillä suojaudutaan ennakoitujen valuuttamääräisten myyntien rahavirtojen muutokselta. Yhtiö suojaa ennakoiduista 12 kuukauden tulevasta valuuttamääräisistä kassavirroistaan valuuttatermiineillä 0-60 %.

Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan yhtiön rahalaitoslainoja vaihtuvakorko kiinteäksi korkoksi. Koronvaihtosopimukset on määritelty alkuperäiseltä juoksuajaltaan maksimissaan 10 vuodeksi ja korko määritellään kolmen ja kuuden kuukauden välein.

Johdannaiset on arvostetaa tilinpäätöksessä käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti muihin rahoitustuotoihin ja -kuluihin. Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä ei ollut voimassa olevia johdannaissopimuksia.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöiden kautta.

LASKENNALLISTEN VEROJEN KIRJAAMINEN

Laskennallinen verovelka tai -verosaaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

1. Tuloslaskelman liitetiedot (TEUR)

1.1. Liikevaihto markkina-alueittain

	2019	2018
Suomi (Finland)	31 263	31 007
Venäjä ja IVY (Russia & CIS)	5 055	7 563
Global Markets	8 327	7 931
Yhteensä	44 645	46 501

1.2. Liiketoiminna muut tuotot

	2019	2018
Vuokratuotot	32	27
Käyttöomaisuuden myyntituotot	101	7
Hyvitys toimimattomasta käyttöomaisuudesta	0	29
Muut liiketoiminnan muut tuotot	0	0
Yhteensä	133	64

1.3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

HENKILÖSTÖKULUT	2019	2018
Palkat	6 584	6 038
Eläkekulut	1 104	1 035
Sosiaalikulut	136	172
Yhteensä	7 824	7 245
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN		
Työntekijät	81	72
Toimihenkilöt	68	67
Yhteensä	149	139
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ HENKILÖTYÖVUOSINA KESKIMÄÄRIN		
Työntekijät	76	69
Toimihenkilöt	57	54
Yhteensä	133	123

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT	2019	2018
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	335	325
TOIMITUSJOHTAJAN PALKAT JA PALKKIOT		
Saarelainen Marko	233	232
HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKAT JA PALKKIOT		
Ristola Arimo, puheenjohtaja	30	29
Kohtamäki Timo	18	17
Ruponen Helena, hallituksessa 13.4.2018 lähtien	18	14
Saarelainen Kari, hallituksessa 13.4.2018 lähtien	18	14
Saarimäki Kyösti	18	17
Saarelainen Anita, hallituksessa 13.4.2018 asti	0	4
Yhteensä	102	93

1.4. Liiketoimet lähipiirin kanssa

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA (TEUR)	2019	2018
Ostot lähipiiriin kuuluvilta	487	429
Myynnit lähipiiriin kuuluville	182	185
Saamiset lähipiiriin kuuluvilta	15	11
Velat lähipiiriin kuuluville	3	2
Luottotappiot lähipiiriin kuuluvista	0	0

Lähipiiri koostuu tytäryrityksistä ja ja osakkuusyrityksistä sekä johdosta ja heidän vaikutusvaltauyhtiöistään sekä Saarelaisten osakassopimuksen piiriin kuuluvista henkilöistä ja heidän määräysvaltauyhtiöistään. Lähipiiriin kuuluva johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja yhtiön johtoryhmästä.

Emoyhtiö Honkarakenne Oyj on vuosina 2010 ja 2011 myöntänyt Honka Management Oy:lle yhteensä 851 TEUR pitkäaikaisen lainan. Laina erääntyi maksettavaksi 2016, mutta laina-aikaa on jatkettu. Tästä lainasta tehtiin vuonna 2018 alaskirjaus summaltaan 281 TEUR. Vuonna 2019 alaskirjaus peruutettiin.

Lähipiiritapahtumat ovat ehdoiltaan markkinaehtoisia tavanomaisia liiketapahtumia.

1.5. Poistot ja arvonalennukset

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	2019	2018
Aineettomat oikeudet	53	39
Rakennukset ja rakennelmat	513	534
Koneet ja kalusto	683	523
Muut aineelliset hyödykkeet	129	123
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	1 379	1 218
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0	61
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	1 379	1 279

1.6. Tilintarkastajan palkkiot

	2019	2018
Tilintarkastuspalkkiot	63	59
Veroneuvonta	0	0
Muut palkkiot	0	5
Yhteensä	63	63

1.7. Rahoitustuotot ja -kulut

	2019	2018
Osingot saman konsernin yrityksiltä	1 300	0
Osingot muilta	13	0
Korkotuotot	31	32
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	36	-153
Korkokulut	-137	-167
Muut rahoituskulut	-13	-15
Kurssivoitot/-tappiot	9	99
Arvonmuutokset valuuttajohdannaisista	0	0
Yhteensä	1 239	-204

1.8. Tuloverot

	2019	2018
Maksetut verot	-130	0
Laskennallisen verosaamisen muutos	-305	-332
Yhteensä	-435	-332

2 Taseen liitetiedot (TEUR)

2.1 Emoyhtiön aineettomat hyödykkeet 2019

	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	ENNAKKOMAKSUT	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	5 120	2 091	174	7 385
Lisäykset	3	0	137	140
Vähennykset	-1	0	0	-1
Siirrot erien välillä	180	0	-180	0
Hankintameno 31.12.	5 301	2 091	131	7 523
Kertyneet poistot 1.1.	-5 088	-2 091	0	-7 179
Vähennysten kertyneet poistot	1	0	0	1
Tilikauden poistot	-53	0	0	-53
Arvon alentumiset	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	-5 140	-2 091	0	-7 231
Kirjanpitoarvo 31.12.	162	0	131	292

2.1 Emoyhtiön aineettomat hyödykkeet 2018

	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	ENNAKKOMAKSUT	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	5 102	2 091	70	7 262
Lisäykset	0	0	372	372
Vähennykset	0	0	-250	-250
Siirrot erien välillä	18	0	-18	0
Hankintameno 31.12.	5 120	2 091	174	7 385
Kertyneet poistot 1.1.	-5 049	-2 091	0	-7 140
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0	0
Tilikauden poistot	-39	0	0	-39
Arvon alentumiset	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	-5 088	-2 091	0	-7 179
Kirjanpitoarvo 31.12.	32	0	174	206

2.2. Emoyhtiön aineelliset hyödykkeet 2019

	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	865	15 798	27 917	2 630	585	47 796
Lisäykset	0	0	368	57	2 591	3 016
Vähennykset	0	-56	-5 915	-13	0	-5 984
Erien väliset siirrot	0	196	2 015	0	-2 203	8
Hankintameno 31.12.	865	15 938	24 385	2 675	973	44 835
Kertyneet poistot 1.1.	0	-11 815	-25 432	-2 491	0	-39 738
Vähennysten kertyneet poistot	0	55	5 913	9	0	5 977
Tilikauden poistot	0	-513	-683	-129	0	-1 325
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	0	-12 272	-20 203	-2 611		-35 086
Arvonkorotukset	24	470				494
Kirjanpitoarvo 31.12.	889	4 136	4 182	63	973	10 243

Arvonkorotukset perustuvat omaisuuden arvoista tehtyihin arviointeihin.

2.2. Emoyhtiön aineelliset hyödykkeet 2018

	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	868	15 893	27 634	2 540	143	47 078
Lisäykset	0	0	145	220	597	962
Vähennykset	-2	-95	-17	-130	0	-245
Erien väliset siirrot	0	0	155	0	-155	0
Hankintameno 31.12.	865	15 798	27 917	2 630	585	47 796
Kertyneet poistot 1.1.	0	-11 321	-24 927	-2 371	0	-38 619
Vähennysten kertyneet poistot	0	40	17	3	0	60
Tilikauden poistot	0	-534	-523	-123	0	-1 180
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	0	-11 815	-25 432	-2 491		-39 738
Arvonkorotukset	24	470				494
Kirjanpitoarvo 31.12.	889	4 453	2 485	139	585	8 551

Arvonkorotukset perustuvat omaisuuden arvoista tehtyihin arviointeihin.

2.3. Sijoitukset

Emoyhtiön sijoitukset 2019

	OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISTÄ	OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	MUUT SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ	SIJOITUKSET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	318	387	0	1 600	2 304
Lisäykset					0
Vähennykset				-565	-565
Arvonlennukset	36	0	0	0	36
Hankintameno 31.12.	354	387	0	1 035	1 776
Kirjanpitoarvo 31.12.	354	387	0	1 035	1 776

Emoyhtiöllä oli 31.12.2018 Saksan tytäryhtiöltä pitkäaikainen pääomalainasaaminen 1 600 TEUR, joka on arvostettu hankintamenuun. Tästä lainasaamisesta maksettiin takaisin 565 TEUR vuonna 2019. Saksan yhtiön oma pääoma tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 on 724 TEUR negatiivinen ilman pääomalainaa.

Johdon näkemyksen mukaan Saksan yhtiön odotetaan kasvavan tulevina vuosina. Saksan yhtiön tasearvot on arvostettu liiketoimintasuunnitelman tulevaisuuden kassavirtojen perusteella.

Emoyhtiön sijoitukset 2018

	OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISTÄ	OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	MUUT SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ	SIJOITUKSET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	376	439	42	1 600	2 458
Lisäykset					0
Arvonlennusten peruutus	-59	-53	-42	0	-153
Hankintameno 31.12.	318	387	0	1 600	2 304
Kirjanpitoarvo 31.12.	318	387	0	1 600	2 304

Emoyhtiöllä on Saksan tytäryhtiöltä pitkäaikainen pääomalainasaaminen 1 600 TEUR, joka on arvostettu hankintamenuun. Saksan yhtiön oma pääoma tilinpäätöshetkellä 31.12.2018 on 779 TEUR negatiivinen ilman pääomalainaa.

Johdon näkemyksen mukaan Saksan yhtiön odotetaan kasvavan tulevina vuosina. Saksan yhtiön tasearvot on arvostettu liiketoimintasuunnitelman tulevaisuuden kassavirtojen perusteella.

2.4. Emoyhtiön omistamat tytäryhtiö- ja osakkuusyhtiösakkeet

KONSERNIYRITYKSET	EMOYHTIÖN JA KONSERNIN OMISTUS- JA ÄÄNIVALTA
Honka Blockhaus GmbH, Saksa	100 %
Honka Japan Inc., Japani	100 %
Honkarakenne Sarl, Ranska	100 %
Alajärven Hirsitalot Oy, Alajärvi	100 %
Honka-Kodit Oy, Tuusula	100 %
Honka Management Oy	100 %

OSAKKUUSYRITYKSET	EMOYHTIÖN JA KONSERNIN OMISTUS- JA ÄÄNIVALTA
Pielishonka Oy, Lieksa	39 %
Puulaakson Energia Oy, Karstula	26 %

2.5. Vaihto-omaisuus

Muu vaihto-omaisuus koostuu lomaosakkeista 84 TEUR (91 TEUR) ja maa-alueista 775 TEUR (840 TEUR). Muu vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan käypään markkina-arvoon.

2.6. Saamiset

2.6.1. Pitkäaikaiset saamiset

SAAMISET, JOTKA ERÄÄNTYVÄT YLI YHDEN VUODEN KULUTUA	2019	2018
Lainasaamiset	24	21
Lainasaamiset ylimmän johdon omistamalta yhtiöltä	851	570

Emoyhtiö Honkarakenne Oyj on vuosina 2010 ja 2011 myöntänyt Honka Management Oy:lle yhteensä 851 TEUR pitkäaikaisen lainan. Laina erääntyi maksettavaksi 2016, mutta laina-aikaa on jatkettu. Tästä lainasta tehtiin vuonna 2018 alaskirjaus 281 TEUR, mutta tämä alaskirjaus peruttiin vuonna 2019.

2.6.2. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Olenmaisimmat erät, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista

	2019	2018
Vuosina 2012-2013 tehty uudelleenjärjestelyvaraus	0	0
Vuosina 2010-2017 tehdyt maa-alueiden alaskirjaukset	637	637
Vuosina 2016-2018 hyllytetyt poistot	2 030	2 488
	2 667	3 125

2.6.3. Lyhytaikaiset saamiset

SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ	2019	2018
Myyntisaamiset	572	545
Muut saamiset	125	64
Yhteensä	698	519

2.6.4. Siirtosaamiset

	2019	2018
Jaksotetut takausmaksut	0	23
Jaksotetut myyntiprovisiot	872	0
Muut siirtosaamiset	11	6
	883	29

2.7. Oma pääoma

	2019	2018
Osakepääoma 1.1.	9 898	9 898
Osakepääoma 31.12.	9 898	9 898
Ylikurssirahasto 1.1.	520	520
Ylikurssirahasto 31.12.	520	520
Sidottu oma pääoma yhteensä	10 418	10 418
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	8 079	8 079
Osakeanti	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	8 079	8 079
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	-9 538	-9 161
Edellisten tilikausien voittovaroihin kohdistuvat oikaisut	0	0
Tilikauden voitto/tappio	3 527	-377
Voittovarot 31.12.	-6 011	-9 538
Vapaa oma pääoma	2 068	-1 459
Oma pääoma yhteensä	12 486	8 959

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.

	2019	2018
Voitto edellisiltä tilikausilta	-9 538	-9 161
Edellisten tilikausien voittovaroihin kohdistuvat oikaisut	0	0
Tilikauden voitto/tappio	3 527	-377
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	8 079	8 079
Yhteensä	2 068	-1 459

Laskelma voitonjakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.

	2019	2018
Voitto edellisiltä tilikausilta	-9 538	-9 161
Edellisten tilikausien voittovaroihin kohdistuvat oikaisut	0	0
Tilikauden voitto/tappio	3 527	-377
Yhteensä	-6 011	-9 538

Emoyhtiön osakkeet jakautuvat osakelajeittain seuraavasti:

	ÄÄNET	KPL
A-osakkeet yhteensä (20 ääntä/osake)	6 001 920	300 096
B-osakkeet yhteensä (1 ääni/osake)	5 911 323	5 911 323
A ja B -osakkeet yhteensä	11 913 243	6 211 419

2.8. Pakolliset varaukset

	2019	2018
Takuuvaraus	188	195
Riitatapauksista johtuvat varaukset	90	50
Uudelleenjärjestelyvaraus, lyhytaikainen	60	114
Yhteensä	338	360

Takuuvaraus

Yhtiö antaa tuotteilleen takuun. Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan yhtiön kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Takuuvaraus perustuu aikaisempien vuosien kokemukseen viallisista tuotteista.

Riitatapauksista johtuvat varaukset

Yhtiöllä on viisi keskeneräistä riitatapausta 31.12.2019 (31.12.2018 kaksi keskeneräistä). Varauksen arvioidaan realisoituvan lähivuosina.

Uudelleenjärjestelyvaraus

Vuosina 2018 tai 2019 ei kirjattu uutta uudelleenjärjestelyvarausta.

Vuosina 2013-2015 kirjattiin tuotannon keskittämiseen Karstulaan liittyvää uudelleenjärjestelyvarausta yhteensä 434 TEUR. Varaus koostui Alajärven tehdaskiinteistön ylläpitokuluista sekä henkilöstön irtisanomisiin liittyvistä kuluista. Tästä varauksesta on käytetty vuosina 2014-2019 yhteensä 374 TEUR. Tilinpäätöksissä 2019 ja 2018 jäljellä oleva tuotannon keskittämiseen liittyvä varaus koostuu irtisanomisiin liittyvistä kuluista.

2.9. Vieras pääoma

2.9.1 Pitkäaikainen vieras pääoma

VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN TAI SITÄ PIDEMMÄN AJAN KULUTTUA	2019	2018
Lainat rahoituslaitoksilta	350	0,00
Yhteensä	350	0,00

VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN TAI SITÄ PIDEMMÄN AJAN KULUTTUA	2019	2018
---	------	------

Lainat rahoituslaitoksilta sisältää shekkitililuottoja

	0	0
--	---	---

VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE	2019	2018
-----------------------------------	------	------

Muut velat	1 200	1 800
------------	-------	-------

2.9.2. Lyhytaikainen vieras pääoma

VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE	2019	2018
-----------------------------------	------	------

Ostovelat	75	110
-----------	----	-----

Muut velat	86	457
------------	----	-----

Siirtovelat	0	0
-------------	---	---

Yhteensä	161	567
-----------------	------------	------------

2.9.3. Siirtovelat

OLENNAISIMMAT SIIRTOVELAT	2019	2018
---------------------------	------	------

Palkat ja palkkiot sosiaalikuluihin	1 277	1 075
-------------------------------------	-------	-------

Tuottojaksotus	250	0
----------------	-----	---

Myyntiprovisiot	190	188
-----------------	-----	-----

Ostolaskujen jaksotukset	251	216
--------------------------	-----	-----

Jälkikulujaksotus	378	423
-------------------	-----	-----

Ympäristön ennallistaminen	70	0
----------------------------	----	---

Asuntomessujen kulujaksotus	108	0
-----------------------------	-----	---

Muut kulujaksotukset	116	131
----------------------	-----	-----

	2 640	2 036
--	-------	-------

3. Annetut vakuudet

Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön, yrityskiinnityksiä ja pantattuja osakkeita

	2019	2018
--	------	------

Lainat rahoituslaitoksilta	3 343	1 793
----------------------------	-------	-------

Yhteensä	3 343	1 793
-----------------	--------------	--------------

Edellisten vakuudeksi annetut

	2019	2018
--	------	------

Kiinteistökiinnitykset	7 932	7 432
------------------------	-------	-------

Yrityskiinnitykset	210	210
--------------------	-----	-----

Yhteensä	8 142	7 642
-----------------	--------------	--------------

Annetut takaukset

	2019	2018
--	------	------

Omasta puolesta	2 508	2 499
-----------------	-------	-------

Yhteensä	2 508	2 499
-----------------	--------------	--------------

Leasingsopimuksista maksettavat määrät

	2019	2018
--	------	------

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	77	77
--------------------------------------	----	----

Myöhemmin maksettavat	64	91
-----------------------	----	----

Yhteensä	141	168
-----------------	------------	------------

HONKARAKENNE OYJ

Voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta jaetaan pääoman palautusta 0,12 euroa osakkeelta.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Tuusulassa 26. päivänä helmikuuta 2020

Arimo Ristola
puheenjohtaja

Timo Kohtamäki

Helena Ruponen

Kari Saarelainen

Kyösti Saarimäki

Marko Saarelainen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Kuopiossa 23. päivänä maaliskuuta 2020

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Elina Laitinen
KHT

Ernst & Young Oy
Vuorikatu 36 C
00100 KUOPIO
Finland

Puhelin 0400 377 666
www.ey.com/fin
Y-tunnus 2204039-6,
kotipaikka Helsinki

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Honkarakenne Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Honkarakenne Oyj:n (y-tunnus 0131529-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 7.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa ja laatimissamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arvioimme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

1 (4)

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisällytynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoituksellisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
<p>Myyntien tuloutus <i>Viittaamme konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja liitetietoon 2</i></p> <p>Konserni valmistaa ja myy hirs- ja massiivipuutalopaketteja, niiden suunnittelu- ja rakentamispalveluja sekä hirsiaihioita ja tuotantoprosessin yhteydessä syntyviä sivutuotteita. Myyntituotot tuotteista ja palveluista kirjataan, kun tuotteisiin tai palveluihin liittyvä määräysvalta on siirtynyt ostajalle joko ajan kuluessa tai yhtenä hetkenä.</p> <p>Liikevaihto on konsernissa käytetty keskeinen suorituskyvyn mittari, mikä saattaa luoda kannustimen myyntituotosten ennakaiselle tulotukselle. Myyntituotosten tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski johtuen tuotosten oikea-aikaiseen kirjaamiseen liittyvästä riskistä.</p>	<p>Myyntituotosten kirjaamiseen liittyvän olennaisen virheellisuuden riskin huomioon ottamiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olemme arvioineet konsernin laskentaperiaatteiden asianmukaisuuden myyntituotosten kirjaamisen osalta ja verranneet laskentaperiaatteita sovellettaviin laskentastandardeihin. • Olemme testanneet myyntituotosten kirjanpitoon kirjautumismäärän. Testaukseen sisältyi mm. tuloutetun myynnin vertaamista asiakassopimuksiin, rahtikirjoihin ja/tai asiakashyväksymisiin sekä pankkitilitapahtumiin. • Testasimme myyntituotosten ajallista kohdistamista kohdennetusti tilinpäätöstä edeltävien ja sen jälkeisten tapahtumien osalta. • Suoritimme analyttisiä aineistotarkastustoimenpiteitä liittyen myyntituottoihin ja • Arvioimme myyntituotoista esitettyjen liitetietojen riittävyttä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatimissaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritetussa tilintarkastuksessa.

2 (4)

Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaiset virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidemme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviin tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituvaa yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 13.4.2018 alkaen toista vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Kuopiossa 23.3.2020

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Elina Laitinen
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (CG-selvitys) 2019

Johdanto

Vuonna 2019 Honkarakenne Oyj noudatti hallinnoinnissaan osakeyhtiölakia sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2015 (voimaan 1.1.2016). Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen internet-sivuilla www.cgfinland.fi.

Hallinnointikoodin edellyttämät tiedot ovat nähtävissä yhtiön kotisivuilla internetissä osoitteessa <https://www.honka.fi/fi/sijoittajat/hallinto/>.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä.

Hallinnointia koskevat kuvaukset Hallituksen kokoonpano ja toiminta

Hallitukseen on kuuluvut vuonna 2019:

ARIMO RISTOLA

Hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen jäsen vuodesta 2017

- Syntynyt 1946
- Taloustieteiden maisteri
- Hallitusammattilainen
- Omistaa 20 000 Honkarakenteen A-lajin osaketta ja 40 100 Honkarakenteen B-lajin osaketta, lisäksi määräysvalta-yhtiö AKR-Invest Oy omistaa 1 000 000 Honkarakenteen B-lajin osaketta
- Ei ole riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista
- On yhtiöstä riippumaton

TIMO KOHTAMÄKI

Hallituksen jäsen vuodesta 2017

- Syntynyt 1963
- Diplomi-insinööri, tekniikan lisensiaatti
- Hallituksen puheenjohtaja Foudia Housing Oy
- Ei omista Honkarakenteen osakkeita
- On merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton
- On yhtiöstä riippumaton

HELENA RUPONEN

Hallituksen jäsen vuodesta 2018

- Syntynyt 1961 Pielisjärvellä
- Merkonomi, Ikaalisten kauppaoppilaitos, 1980, Talouspäällikön tutkinto, Markkinointi-Instituutti 1992
- Honkarakenne Oyj:n myynti- ja markkinointiosaston sekä taloushallinnon eri tehtävissä 1984-2007, Honkarakenne Oyj:n hallituksen sihteeri 1996-2001, Honkarakenne Oyj:n hallituksen jäsen 2002-2003, Oy Timberheart Ltd:n talouspäällikkö ja hallituksen sihteeri 2007-2010, Saarelainen Oy:n hallituksen jäsen 2012-2018.
- Omistaa 55 150 B-lajin osaketta.
- Ei ole riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.
- On yhtiöstä riippumaton.

KARI SAARELAINEN

Hallituksen jäsen vuodesta 2018

- Syntynyt 1962 Pielisjärvellä
- Kauppatieteiden maisteri, Jyväskylän yliopisto, 1992
- Artepro Oy:n johtaja 2004-, osakas ja hallituksen puheenjohtaja 1999-, Saarelainen Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2017-2018, Veljekset Saarelaisen säätiö sr:n puheenjohtaja 2017-2018, Honkarakenne Oyj:n

hallituksen jäsen 2004-2008 ja Itävalta-Sveitsi vientipäällikkö 2001-2004, Epira Oy:n hallituksen jäsen 2005-2010 ja toimitusjohtaja 1992-2001.

- Omistaa 5 950 Honkarakenteen A-lajin osaketta ja 16 118 B-lajin osaketta.
- Ei ole riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.
- On yhtiöstä riippumaton.

KYÖSTI SAARIMÄKI

Hallituksen jäsen vuodesta 2017

- Syntynyt 1950
- Diplomi-insinööri, ekonomi
- Hallitusammattilainen
- Omistaa 10 000 Honkarakenteen B-lajin osaketta
- On merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton
- On yhtiöstä riippumaton

Honkarakenne Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain yhtiön hallitukseen vähintään kolme ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja päättää mahdollisten hallituksen valiokuntien perustamisesta sekä niiden kokoonpanosta. Hallituksen jäsenten toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen asti.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä ja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus päättää Honkarakennetta koskevista laajakantoisista ja periaatteellisesti merkittävistä asioista.

Hallituksen kokouksiin osallistuu toimitusjohtaja asioiden esittelijänä ja talousjohtaja, joka toimii hallituksen sihteerinä. Muut Honkarakenteen johtoryhmän jäsenet voivat osallistua kokouksiin tarvittaessa.

Hallinnon ja toiminnan asianmukaisen järjestämisen lisäksi hallituksen tehtävänä on päättää

- yhtiön strategiasta, päämääristä ja tavoitteista
- vahvistaa konsernin toimintasuunnitelma ja budjetti
- päättää yhtiön toimintapolitiikasta
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätös ja puolivuotikatsaukset

- päättää yritysostoista ja -järjestelyistä
- päättää ja hyväksyä konsernin rahoituspolitiikka
- päättää merkittävistä investoinneista, kiinteistökaupoista ja vastuusitoumuksista
- vahvistaa konsernin raportointimenettelyt ja sisäisen tarkastuksen organisoinnista
- päättää konsernirakenteesta ja -organisaatiosta
- laatia osinkopolitiikka
- nimittää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan, toimitusjohtajan varamiehen sekä päättää heidän palkka- ja muista eduistaan
- päättää konsernin johtoryhmän palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä
- vastata yrityksen arvon kehityksestä
- vastata muista hallitukselle osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä tai muualla säädettyistä tehtävistä

Hallitus laatii toimintaansa varten vuosittain etukäteen kirjallisen työjärjestyksen. Sen mukaisesti hallitus kokoontuu aikataulutettuihin kokouksiin (8–10 kokousta/vuosi) sekä lisäksi tarvittaessa pidettäviin kokouksiin. Yhteensä hallituksen kokouksia on 8–15 kokousta vuodessa. Työjärjestyksessä aikataulutetuissa kokouksissa on etukäteen sovittu teema tai teemoja ja lisäksi niissä käsitellään yhtiön nykytilaa ja tulevaisuutta toimitusjohtajan antaman informaation pohjalta. Tarvittaessa hallituksen kokouksiin voidaan kutsua kuultavaksi asiantuntijoita joko yhtiön sisältä tai ulkopuolelta.

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää yhtiökokous. Hallituksen jäsenten palkkiot ovat varsinaisen yhtiökokouksen 12.4.2019 tekemän päätöksen mukaisesti 2 500 euroa/kk puheenjohtajalle ja 1 500 euroa/kk muille jäsenille. Ennen vuoden 2019 varsinaista yhtiökokousta hallituksen jäsenten palkkiot olivat 2 500 euroa/kk puheenjohtajalle ja 1 500 euroa/kk jäsenelle. Tämän lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan päivärahat ja matkakustannusten korvaukset korvataan laskua vastaan. Yhtiökokouksen päätöksellä, mikäli hallitus perustaa keskuudestaan valiokuntia, niin hallituksen valiokuntiin kuuluville jäsenille maksetaan 500 euroa kokoukselta. Vuonna 2019 hallitus ei perustanut valiokuntia eikä niitä ollut myöskään alkuvuonna ennen vuoden 2019 varsinaista yhtiökokousta.

Hallitus kokoontui hallituksen kokouksiin vuonna 2019 yhteensä 9 kertaa. Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin seuraavasti:

- Arimo Ristola 9/9
- Timo Kohtamäki 9/9
- Helena Ruponen 9/9
- Kari Saarelainen 9/9
- Kyösti Saarimäki 9/9

HALLITUKSEN MONIMUOTOISUUTTA KOSKEVAT PERIAATTEET

Yhtiö katsoo, että hallituksen monimuotoisuus mahdollistaa erilaisiin näkemyksiin ja tietoihin perustuvan päätöksenteon. Yhtiön hallituksen jäseniksi pyritään valitsemaan siten, että hallituksen koko ja kokoonpano vastaa yhtiön nykyisiä ja tulevia tarpeita. Jäsenten osaamista tarkastellessaan otetaan huomioon muun muassa koulutustausta, työkokemus, ikä, sukupuoli, riippumattomuus ja käytettävyyys.

Monimuotoisuusperiaatteen mukaisesti yhtiön tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna molempia sukupuolia. Yhtiö katsoo onnistuneensa tässä tavoitteessa vuonna 2019. Varsinaisesta yhtiökokouksesta 12.4.2019 lähtien hallituksessa on ollut 5 jäsentä, joista neljä on miehiä ja yksi on nainen. Myös alkuvuonna 2019, varsinaiseen yhtiökokoukseen asti, hallituksessa oli viis jäsentä, joista neljä oli miehiä ja yksi oli nainen.

Hallituksen valiokunnat

Honkarakenteen varsinaisessa yhtiökokouksessa 12.4.2019 valittu hallitus ei järjestäytymiskokouksessaan eikä muissakaan kokouksissaan asettanut erillisiä pysyviä valiokuntia. Honkarakenteen koko hallitus hoitaa tarkastusvaliokunnalle kuuluvat asiat.

Honkarakenteen varsinaisessa yhtiökokouksessa 13.4.2018 valittu hallitus ei järjestäytymiskokouksessaan eikä muissakaan kokouksissaan asettanut erillisiä pysyviä valiokuntia. Honkarakenteen koko hallitus hoitaa tarkastusvaliokunnalle kuuluvat asiat.

Toimitusjohtaja

YHTIÖN TOIMITUSJOHTAJA ON MARKO SAARELAINEN

- Syntynyt 1967
- Hokusei Gakuen Yliopisto, Sapporo, 1987; Sapporo Int'l Language Institute, Sapporo, 1991
- Honkarakenne Oyj, toimitusjohtaja 2015–; Honka Japan Inc., toimitusjohtaja 1996–
- Omistaa 25 470 Honkarakenne Oyj:n A-lajin osaketta ja 316 483 B-lajin osaketta

Hallituksen valitsema toimitusjohtaja johtaa yhtiön operatiivista toimintaa ja hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa konsernin liiketoiminnan käytännön johtamisesta ja suunnittelusta. Toimitusjohtaja huolehtii strategisesti merkittävien toimenpiteiden valmistelamisesta sekä hallituksen päättämien toimenpiteiden täytäntöönpanosta. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii siitä, että konsernin hallinto toimii asianmukaisesti ja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Johtoryhmä

Honkarakenteella on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja ja jonka jäseniä ovat yhtiön eri toiminnoista vastaavat johtajat.

Johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa konsernin liiketoiminnan operatiivisessa johtamisessa. Toimitusjohtaja valitsee ja hallitus nimittää toimitusjohtajan esityksestä operatiivisen johtoryhmän jäsenet. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kerran kuukaudessa sekä lisäkokouksiin tarvittaessa. Johtoryhmän kokous voidaan pitää myös video- tai puhelinneuvotteluna.

Johtoryhmä muun muassa valmistelea kuukausiraportit, investoinnit, konserniohjeet ja -politiikat, pitkän tähtäimen suunnitelmat ja 12 seuraavaa kuukautta koskevat toimintasuunnitelmat sekä tilinpäätöksen hallituksen päätettäväksi.

Johtoryhmän jäseniä ovat toimitusjohtaja Marko Saarelaisen lisäksi:

LEENA AALTO

Talousjohtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2017

- Syntynyt 1966
- Tradenomi (ylempi AMK) 2013, tradenomi 2003
- Omistaa 300 Honkarakenne Oyj:n B-lajin osaketta.
- Vastuualueina talous ja henkilöstö

JARI FRÖBERG

Tuotantojohtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2017

- Syntynyt 1969
- Insinööri, Koneautomaatio 1994
- Ei omista Honkarakenne Oyj:n osakkeita
- Vastuualueina tuotanto, logistiikka ja suunnittelu

SANNA HUOVINEN

Markkinointijohtaja

Johtoryhmän jäsen 1.12.2019 lähtien

- Syntynyt 1978
- Kauppatieteiden maisteri 2004
- Ei omista Honkarakenne Oyj:n osakkeita
- Vastuualueena markkinointi

JARI NOPPA

Suomen ja Ruotsin liiketoimintajohtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2017

- Syntynyt 1959
- Tradenomi, BBA 2001, Certified Business Coach
- Omistaa 1 200 Honkarakenne Oyj:n B-lajin osaketta
- Vastuualueena Suomen ja Ruotsin liiketoiminta

Kuvaus sisäinen valvonnan menettelytavoista ja riskienhallinnan järjestelmien pääperiaatteista

Hallitus vastaa siitä, että konsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat toiminnan laajuuteen nähden kokonaisuutena riittäviä ja valvonta on asianmukaista.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa kattavasti toimintaan liittyvät riskit sekä varmistaa, että riskejä hallitaan asianmukaisesti tehtäessä liiketoimintaan liittyviä päätöksiä. Yhtiön riskienhallinta varmistaa liiketoiminnan jatkuvuuden. Riskienhallinnalla turvataan myös yhtiön brändiä sekä varmistetaan lakien ja säädösten täyttäminen. Riskienhallintaan ei ole omaa organisaatiota vaan siihen liittyvät asiat hoidetaan organisaation määrittämien vastuujon mukaisesti.

Hallitus valvoo, että toimitusjohtaja hoitaa yhtiön operatiivista liiketoimintaa ja hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Hallitus käsittelee konsernin taloudelliset raportit ja liiketoiminnassa tapahtuneet olennaiset muutokset riittävän riskienhallinnan varmistamiseksi.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, tuotettava informaatio on luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan. Sisäinen valvonta on hallituksen ja operatiivisen johdon vastuulla. Honkarakenteella ei ole erillistä sisäisen valvonnan organisaatiota. Sisäistä valvontaa toteutetaan yhtiön luodun raportointijärjestelmän avulla. Taloudellisen raportoinnin luotettavuus on yksi Honkarakenteen sisäisen valvonnan päätavoitteista.

Toimitusjohtaja on vastuussa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Hän huolehtii muun muassa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Konsernin johtoryhmä ja esimiehet vastaavat sisäisestä valvonnasta omilla vastualueillaan.

Hallitus hyväksyy Honkarakenteen tavoitteet, vuosittaiset toimintasuunnitelmat ja budjetit. Tavoitteiden asettaminen on edellytys sisäiselle valvonnalle, sillä yhtiöiden, yksiköiden, toimintojen sekä esimiesten tavoitteet johdetaan konsernitason tavoitteista. Liiketoiminnan eri osa-alueille asetetaan liike-toimintasuunnitelman mukaiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet ja niiden toteutumista valvotaan säännöllisesti.

Talousjohtaja vastaa taloudellisen ohjauksen ja raportoinnin prosessien ja sisällön määrittämisestä, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä valvontatoimenpiteiden määrittämisestä ja jalkauttamisesta. Valvontatoimenpiteet kattavat mm. ohjeistuksia, valtuuksien määrittämistä, täsmäytyksiä, johdon katselmuksia sekä poikkeamaraportointia. Talousjohtaja monitoroi, että määritettyjä prosesseja ja kontrolloja noudatetaan. Hän myös valvoo taloudellisen raportoinnin luotettavuutta.

Tilintarkastajat ja muut ulkoiset arvioijat arvioivat valvontatoimenpiteitä taloudellisen raportoinnin luotettavuuden suhteen.

Johdon raportointi tuotetaan liiketoiminnasta erillään ja riippumattomasti. Liiketoiminnan seuranta ja valvontaa varten Honkarakenteessa on käytössä asianmukainen ja luotettava toiminnanohjausjärjestelmä sekä siihen pohjautuvat muut tietojärjestelmät ja tytäryhtiöiden omat järjestelmät. Honkarakenteella on ajantasaiset tietoturvallisuusperiaatteet ja niitä tukeva tietoturvaohjeistus.

Sisäpiirihallinto

Honkarakenne käsittelee sisäpiiritietoa ja sisäpiiriin kuuluvia henkilöitä kaikkien sovellettavien sisäpiiritietoa ja -kauppoja koskevien lakien ja määräysten

mukaisesti. Tärkeimmät lakisäätöiset määräykset sisältyvät Euroopan unionin markkinoiden väärinkäyttöasetukseen (EU) N:o 596/2014. Honkarakenne noudattaa lisäksi Nasdaq Helsingin hyväksymää listayhtiöiden sisäpiiriohjetta sekä omaa sisäpiiripolitiikkaansa.

Sisäpiiriluetteloita laaditaan tarvittaessa myös projektikohtaisesti. Sisäpiiriläisille annetaan kirjallinen ilmoitus sisäpiiriin kuulumisesta sekä ohjeet sisäpiiriläisen velvollisuuksista. Yhtiön sisäpiirivastaavana toimii talousjohtaja.

Honkarakenteen ohjeistuksen mukaisesti hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä määrättyt muut työntekijät eivät saa käydä kauppaa Honkarakenteen osakkeilla 30 päivän aikana ennen puolivuotiskatsausten ja tilinpäätöstiedotteiden julkaisemista.

Honkarakenne tiedottaa pörssitiedotteella johtotehtävissä toimivien henkilöiden ja näiden lähipiirin arvopaperikaupoista markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisesti. ”Johtotehtävissä toimivat henkilöt” tarkoittavat yksinomaan Honkarakenteen hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa.

Tilintarkastaja

Honkarakenne Oyj:llä on yhtiöjärjestyksen mukaan yksi varsinainen tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Mikäli varsinaiseksi tilintarkastajaksi valitaan tilintarkastusyhteisö, ei varatilintarkastajaa tarvitse valita. Tilintarkastajien toimikausi käsittää valinnan tapahtuessa kulumassa olevan tilikauden ja heidän tehtävänsä päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastus käsittää konsernin kunkin tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastuksen.

Tilintarkastaja raportoi hallitukselle ja antaa yhtiökokoukselle tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus sisältää lausunnon siitä, antaako tilinpäätös noudatetun tilinpäätössäännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta sekä ovatko

tilikauden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ristiriidattomia. Lisäksi tilintarkastuskertomuksessa on lausunto keskeisistä tilintarkastukseen liittyvistä asioista. Tilintarkastajan palkkio maksetaan yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti.

Yhtiökokous 12.4.2019 tilintarkastajaksi valittiin uudelleen tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Elina Laitinen, KHT.

Vuonna 2019 tilintarkastajille maksettiin tilintarkastuksesta 59 tuhatta euroa ja vuonna 2018 tilintarkastuspalkkio oli 63 tuhatta euroa. Vuonna 2019 tilintarkastajille ei maksettu muista palveluista ja vuonna 2018 tilintarkastajalle maksettiin muista palveluista 5 tuhatta euroa.

Passionate about good living.